

HALGAN

Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyeed

JAN. FEB. MAR. 1983

- * KHUDBADDII XOGHAYAHA GUUD EE
- * XHKS EE 13 GUURADII KACAANKA

- * DIFAACA DALKA HOOYO
- * SHIRWEYNIHII 2aad EE UDHIS
- * Warkii Caddaa ee XHKS & Xisbiga H/Wadaagga Talyaaniga
- * Shirkii Axsaabta H/Wadaagga Afrika

U Halgan
Waxbarasho
Si Waxbarashadu
Halgankaaga
U Kordhiso

waxaa soo saara

Codka rasmiga ah ee Golaha Dhexe XHKS oo ku soo
baxa Afafka Soomaaliga, Carabiga & Ingiriiska, saddex-
dii biloodba mar.

GUDDIGA QORAALKA

1. Cabdiraxmaan Xuseen Cabdi (Guddoomiye)
2. Suleymaan Nuur Cabdi (Xoghaye)
3. Cumar Jibriil Faahiye (Xubin)
4. Cabdiraxmaan Sheekh Maxamuud (Xubin)
5. Maxamed Muumin Yuusuf (Xubin)
6. Khaalid Macow Cabdulqaadir (Xubin)
7. Cabdirashiid Cabdiraxmaan (Xubin)

QIIMAHA:

Qiimuhu waa 5 Shilin.

Guriga Ummadda — Muqdisho, J.D.S.
S.B. 1204. Qol. Lr. 143.

ARAGTIDA

Dib u soo noolaynta Halgan

Wargeyska Halgan oo ah wargeys ku hadla codka Golaha Dhexe XHKS, in muddo ahna aan soo bixin waxaan akhristayaa-shiisii ugu bishaareyneynaa in dib loo bilaabay Halgan, isagoo wata nolol cusub, waxaan ka xun nahay kala go'ii ku dhacay Halgan.

Halgan iminka wuxuu yeeshay hoggaan cusub, markii hore wuxuu hoos imaana jiray Hoggaanka Aydiyolojiyada Golaha Dhexe XHKS, wuxuu hoos yimaadaa Hoggaanka Warfaafinta iyo Bortobogaandada oo ah Hoggaan ku cusub dhismaha XHKS. Hoggaanka waxaa Guddoomiye ka ah Jaalle Cabdiraxmaan Xuseen Cabdi oo isla markaana ah Guddoomiyaha Guddiga Wargeyska Halgan.

Halgan waa seddex bille ka hadla arrimaha siyaasadda, dhaqaalaha iyo bulshada, wuxuu kaloo Halgan qoraa arrimaha nolol Xisbiyeedka ah, wuxuu aragtidiisa ka bixiyaa arrimaha hadba ka aloosan durtida. Halgan wuxuu akhristayaashiisa u soo gudbinayaa wararka adduunka oo kooban.

Halgan wuxuu jalleecaa hiddaha iyo dhaqanka iyo hadba aragtida cilmiga ah. Halgan marna kama kaaftoomo fikradaha akhristayaashiisa ee wax galka ah.

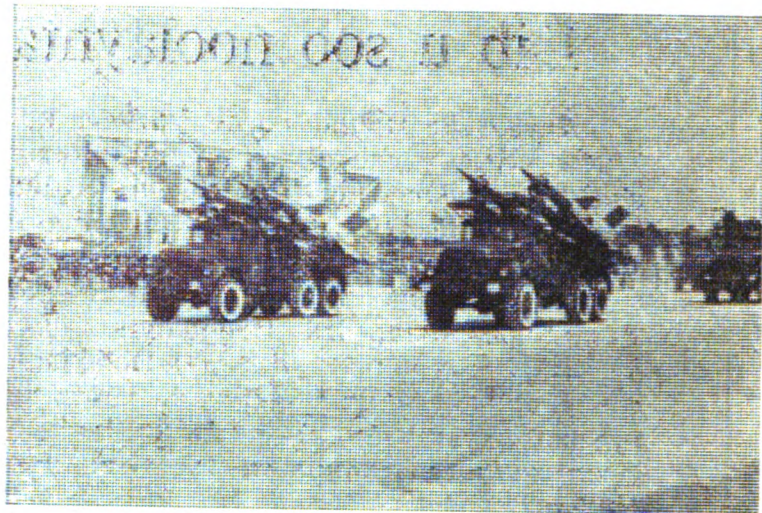
Halgan isagoo xambaarsan shucuurta iyo dareenka Xisbiyiinta ayuu ummadda Soomaaliyeed ugu baaqayaa in ay gartaan qiimaha marxaladdan maanta la maraayo, taariikhdana dib u goocdaan, eegaanna waxa ka horreeya. Waqtigan kuma jirno dhismaha dalkeenna oo kaliya waxaanse maanta ina hor taalla arrin wax kasta ka mudan oo ah difaaca dalka hooyo iyo sugidda midnimada ummaddeenna. Gumeystayaasha iyo Imberiyaalistayaashu waxay wadaan dicaayado aragti gaaban, waase in ayna ina khatalin ujeeddadeenii weyneydna ina seejin.

Halgan kasta waa leeyahay ayaanlihiisa kulul, waase ka gudbaa markii xoog mintid ah uu helo, una huraa nafta gaa-rista yoolka weyn, taariikhduna ma dafirto kuwa haftooda u waaya badbaadinta inta badan iyo jaceylka dalka hooyb.

Ilaa bartamihii sannadkii ina dhaafay cadowgu wuxuu wadnaa weerarro isdaba joog ah oo uu rabb inuu ku qabsado dhulkeenna qaaliga ah, kuna dabar gooyo dadkeenna. Cadawgu wuxuu la kulmay jab ba'an waxaaha ammaan mudan ciidankeenna geesiyaasha ah waa in aan dhammaanteen garab istaaganaa ciidankeenna innagoo hubna in aan leenahay guush taariikheed.

Difaaca Dalka Hooyo

Taariikhda ummadaha adduunka waxaa ka buuxa dhacdooyin dagaallo badan oo agu hoobto, dagaalladaasi waxay wada saaqi karaan degaanno kala fog iyo dadyow kala duwan waxay ka dhex dhici karaan dadyow, degaan iyo derisba wadaaga.

Dagaalladu ma ahayn kuwo waligood soo jirey, waxay dagaalladu ka mid yihiin sida ay culumo badani qbto ifafaalayaasha bulshooyinka ee waqti go'an ku soo biirya bulshooyinka, isla markaana leh dhammaad.

Waxaan ka wadnaa dagaallada u adeegaya ilaha iyo awoodaha siyaasadeed ama dhaqaale mar walba ma jiri jirin, mana jiri doonaan, sidaas waxaa inoo caddynaya dhaqdhaqaaqa iyo socodka aadamiga, taasoo ah in laga gudbaayo waxyaabo badan oo mar ahaan jirey waxa lagu faano.

Inkastoo dagaallada xusuus-dhawrka taariikhda dadka mar dhaw soo galeen, hddana, maanta waa waxa keliya ee ummaduhu isku baabi'yaan, iskuna maquuniyaan. Waxaana lagu dhalan gaddiyaa degaanno iyo dadyow jira, maanta waxa la mariyaa

waqti ummdaha adduunku ay sii wada maqlayaan onkodkii dagaalladii dhawaa ee adduunka la huwiye.

Sida culumo badan oo uu ka mid ahaa Mr. Clausewitz ay qireen dagaalladu waa siyaasad socotay oo xoog isu rogtay, waa siyaasad laysu mari waa yey, karaarna dhaaftay oo fatahantay. Clausewitz si kastaba ha u fasiree waa runtii marka la eego dulucda dagaallada waxaa shida kooxo dad ah oo dano ku fulinaya.

Dagaalladu waa kala duwan yihiin, waxayna ku kala duwan yihiin, waxayna ku kala duwan yihiin axwaashooda taariikheed, sababaha kiciya dagaalka, qaabka iyo qalabka la adeegsanayo, degaannada

iyo waqtiga uu soconaayo, guulaha iyo jabka laga gaaray, iyo ujeedooyinka laya leeyahay. Dagaallada waxaa loo adeegsadaa xallinta dhibaato laysu mari waayey.

Dagaalladu waxay u kala baxaan dagaal xaq ah iyo mid xaq darro ah. Dagaalka xaq ah waxaa wada ummado la gumeysto ama dabaqado la cadaadiyo ama ummado si kale dibedda looga soo weeraray, rabana inay difaacaan xorriyaddooda iyo siyaasaddooda.

Dagaallada xaq darrada ah waxaa qaada xoogag dib u socod ah, gumeystayaal ah, raba inay dulagaan shucuub kale ama cabburiyaan oo dhiigmiirtaan dabaqado kale ama

dawlado raba inay muujiyaan kibir iyo isla weyni. Labada qaab dagaalba waayo-arag baan u nahay.

Labada kooxood ee kala wada dagaallada, labaduba waxay ku andacoodaan in koodu yahay dagaalka xaq ah, dhinaca kalena yahay gardarroole. Mii-saal dagaalladii gumeystayaashu ka oogi jireen Afrika ama waa ka oogayaan waxay ku tilmaami jireen dagaal looga hortagayo kuwa nabadda iyo xasiloonida burinaaya, waxaa hubaal ah in gumeystayaashu qiiq badan iyo bus isku qariyaan.

Si haddaba aad go'aankaaga uga qaadatid waa in aad baadhaa nuxurka dagaalka iyo ujeeddooyinkiisa. Waa in aad eegtaa xocgagga kala wada dhinacyada dagaalka, qaabka ay adeegsanayaan iyo in aad sii odorostid natiijada dagaalka ma aha guushiisa oo keliya ee saamaynta uu keeni doono, markaasna aad la safatid dhinaca xaq.

Dagaalka xaq ah waa dagaalka ay wadaan xoog u dagaallamaya gaarista xorriyadda iyo madaxbannaanidooda, xoog ka dagaalaya cadaadiska iyo dhiigmiiradka, xoog difaacaya ilaalinayana madaxbannaanida, siyaasad iyo haybadda ummaddooda, kana ilaalinaya gar-dar-

roolayaal dibedda uga yimid ama dib u socod guda-ha ka kacay.

Dagaal kasta oo ay wadaan xocgag raba inay kibir iyo dhul ballaarsi ku qaybsadaan ummado kale dhulkooda, iyagoo dhacaya, boobaya hantidooda, ama ay wadaan koox dib u socod ah oo u adeegaya ujeeddo fool xun, ayaa la dhahaa dagaal xaq darro ah.

Dhinaca Geeska Afrika waxaa qarniyaal ka hulaqayey dagaallo aad u ba'an oo ka dhex socdey ummadaha xornimadoonka ah iyo gumeystayaal rabay in ay hantaan dhulka ummadaha ku dhaqan gobolkan. Dagaalladaasi waxay lahaayeen dagaallo ay ku kacayeen gumeystayaal reer Yurub oo kama dambaystii laga saaray Geeska Afrika ayna ka xoroobeen dadka ku dhaqan JDS iyo Jamhuuriyadda Jabuuti.

Waxaa kaloo wali socda dagaallo ay waddo gumeysatada Xabashidu oo ay kaga soc horjeeddo dagaalyahannada raba inay ka xoreeyaan ummadahooda gumeysigeeda. Dagaalladani wali way socdaan waxaana hubaal ah in xorriyo u dirirku ay ku guuleysan doonaan.

Dhinaca kale gumeysatada Xabashidu waxay wali waddaa dhul-ballaarsi-

geedii, waxayna weerarro gardarro ah ku qaaddaa dawladaha xorta ah ee deriska la ah iyadoo rabta in ay dhul ka qabsato ama joojiyaan taageerada Jabhadaha gobannimaddoonka ah, waxayna weerarra-daas si isdaba joog ah ugu soo qaadaysay JDS.

Dagaalladan iyo weerarradan ay maanta innagu soo qaadday gumeysatada Xabashida iyo kuwa taageera waa dagaallo gar-darro ah oo xaq darro ah, waa dagaallo la rabo in lagu qabsado dhulkeen-na xorta ah, la rabo in lagu gumeysto dhulkeenna hooyo ee qaaliga ah.

Dagaalka difaaca dalka hooyo waa waajib muqadas ah, oo laga rabo qof hooyo ama u dhashayba, walba oo ku dhaqan dalka. Waa waajib gaaraya heer kasta, wax kastana la rabo in loo huro.

Dhulka hooyo waa barta dhuleed ee ina kulmisa, samaysana nolosheenna, oo aynu ku dhaqnayn sanooyin ka sanooyin dha-xashana innagu siiyeen awoowayaasheen. Waa meesha aynu ka helno barwaaqadeenna, iyo faraxeenna, kuna barbaarinno dhaqankeenna iyo sharafteenna, waa goobaha aynu ku leennahay weegaarka dunidan.

Tan iyo intii aynu jabinnay qaar ka mid ah gumeystayaashii kala goo-goostay dalkeenna ee

aynu xoraynay labo gobol ee dalkeenna hooyo ka mid ah, waxaan gaarnay guulo waxaana qabsoomay horumar xoog leh oo aan ku dabooleyno baahideenna, aynaan gaarin kumaankun sano oo aan horey u jirnay.

Waxaan leennahay waa dalkeenna, innagana isagaa ina leh, waa inaan jeclaannaa dalkeenna qaaliga ah una diidnaa fal kasta iyo fikrad kasta oo hoos loogu dhigaayo sharaftiisa.

Jacaylka dalka hooyo waa waajib laga rabo qof kasta oo innaga mid ah, jacaylka dalka hooyo wuxuu ka kooban yahay:—

1. In qofku si buuxda u jeclaado dalkiisa iyo dadkiisa una rajeeyo horumar iyo wanaag, kuna faano dhaqankiisa uu ka dhaxlay awoowayaashii, isla markaana ay la weyn tahay dareenkiisa ummadeed, uuna naco nacabka dalkiisa iyo dadkiisa.

2. In qofka ay la weynaato u shaqaynta dalka hooyo, isagoo xambaarsan shucuurta waajibkiisa waddaniyeed, (Patriotism).

3. In uu la yimaado falal iyo fikrado ku fadhiya u adeegida dhulka hooyo, geesinnimo iyo magac weynna ka muujiyo goobaha dagaallada, kalana hortago shucuur Kacaannimo cadowga liidaya dalkiisa iyo dadkiisa.

4. In uu isku dumo

dhammaan dadkiisa niyad bir ahna kala hortago, waxa dhaawacaaya sharafka iyo haybadda ummaddiisa.

5. In uu si sal iyo baar ah u naco cadoga dalkiisa iyo dadkiisa, kuna faano guulaha dadkiisa.

Waxaa hubaal ah in guushu ay raacayso geesiyada dalkooda isu dhaarsada ee u hura naftooda, cadowga adkaysi ma laha. Kuwakan ina soo weeraraya waa kuwii horay u laayey malaayiin innaga tirsan. Xorriyaddii boqollaalka sano aan doonaynay ee aan ku weynay malaayiinta innaga midka ahaa, kuna weynay hanti-deennii xad-dhaafka ah ayd ayay rabaan inay si fudud ku dumiyaan.

Gumeystayaashu in badan ayay laayeen dadkeenna, in badanna dagaallo ayay ka holciyeen dalkeenna dushiisa iya-goo qaarna ay ku baabi'inaayeen geesiyadii dadkeenna qaarna ay iyagu ku hardamayeen.

Dagaalladii ay hayeen gumeystayaasha Xabashida iyo Talyaanigu waxay ahaayeen dagaallo xaq darro ah, waxay la mid ahaayeen dagaalladii Jarmalka iyo Ingiriiska, ama Ingiriiska iyo Faransiiska. Isbaanishka iyo Bortaqiiska oo dhammaan wada doonayey inay aduunka ku kala qaybsadaan.

Masalan, dagaalkii 1935-kii wuxuu ka kacay gumeysatada Xabashida oo rabtay xeebaha dhulkeen-ila iyo Hobyo iyo Talyaaniga oo rabay inuu asna dhul badan helo. Dagaalkan ay nagu soo qaadeen wuxuu leeyahay weji gumeysi oo ay gumeysatada Xabashidu rabto inay wali sii ballaarsato dhulkeenna ay gumeysato sii waddana baabi'inta iyo dabar goynta ummaddeenna. Waxaana markhaati inoo ah khudbaddii yaqyaqsiga lahayd ee Madaxa burcad-da Ruushka u adeegta ee Addis-Ababa ka talisa uu ka jeediyey Madaxda Afrika hortooda shirkii Lib-raville ee 1977kii ee uu ku yiri «Ma rabo oo keliyo inaan burburiyo ciidanka iyo magaalooyinka Soomaaliyeed ee waxaan rabaa inaan dhulka dushiisa ka tirtiro magaca Soomaaliyeed».

Taasay ku taamayaan Xabashida iyo Imberiyaa-liyadda cusub ee rabta inay dunida ku habsato, waxaan arki karnaa eraygii uu yiri: Safiirka Ruushka u fadhiya magaalada Sanca 1977kii «Soomaaliya annagaa dhisnay annaga ayaana duminayna, annaga ayaa jilbahannaga soo hoos dhigi doonna». Waa kibirkii jabiyeey Hitler iyo Jonson; waa erayo uusan dhihi karin qof haba yaraatee ay ku dambayso dhibic yar oo bani'aadminnimo ah, waa erayo

ku hadaaqaan, falaan-na dhiigyo-cabyadii taa-riikhda guul darrada ku riday.

Dagaalkan innaga ayaa ku guuleysan doonna, waa-ye dagaalkeennu waa mid dadweyne, waa dagaal ay ka qayb galayaan malaayiinta qofood ee ku nool dhulkooda xorta ah dushii-sa, malaaliin u halgantay, dhadhamisayna miraha xorriyadda, malaayiin aan gelay u la horistaago guushooda xorriyadeed, malaayiin ay ka garab dagaallayaan, malaayiinta walaalahood ah ee ku dhagan Soomaali Galbeed, Abbo, Tigre, Eriteriya iyo ummadaha nabadda jecel. Waan guulaysanaynaa wa-ayo dagaalkeennu waa xaq, waa dagaal ayna jirin meel aan uga warwareegno, waa dagaal ay nagu waajib tahay in aan is-badbaadinno. Waxay rabaan inay ina ba-daan dib u dhicii iyo baa-bi'ii walaalaheen Soomaali

Galbeed oo uu ku tilmaamay qoraha buuga la dhaho «Afrika and the United States, vital interests» oo magaciisa la dhaho Mr. J.S. Whitaker «meesha ugu dib u dhac-san Bariga Afrika». Waa kuwii u bartay laynta malaayiinta qof ee walaalaheen ah, si joogta ahna isugu hambalyeeya markay dhex dabaashaan dhiigga dadkeenna, hanti-na ka dhigta dhaca dadkeenna.

Waxaan hubnaa in aan guulaysan doonno dhib kastaba ha laynoo gays-tee. Ciidammada cadaawuhu, qalab kasta oo sarreeya ha wateene way jabi doonaan, waayo waxay ka horjeedaan qawaaniinta horumarka taariikhda bulshooyinka waxay u dagaallamayaan ujeedooyin gumeysi oo dadweynaha ayan taageero uga helaynin, kalsoonidaa ka maqan, waayo waxay iyaga naftooduba arkaan

inay mustaqbal madow yihiin, ciidammadayada geesiyada ahi iyaga ayaa guusha la hoyan doona, waayo waxay u dagaallamayaan badbaadinta ummaddooda, waa ciidan ay ka garab dagaallamayaan malaayiinta dadweynahooda ah, waa ciidan ay ku urureen ubadkayaga kuwa ugu geesisan, kuwa ugu waddan jecel, kuwa aan shaqo ahaan u gelin ee u galay naf-hurnimo iyo in ay dhibbada u adkeeyaan xorriyadda qaaliga ah ee boqollaal sano u soo dagaallamayeen shacbiga Soomaaliyeed.

Waa ciidan ay isugu yimaadeen kuwa axdi oofinta uga adag isuguna dhartay inayan goobaha dagaalka u kala harin, waa ciidan ay isku kalsoon yihiin askar iyo saraakiilba, waa ciidan ka kala yimid dhammaan qaybaha bulshada Soomaaliyeed, waa ciidan ka kooban agoontii waligood gumeysigu laayey, hantidoodiina muddo badan moora duugayey, waa ciidankaas ay isugu yimaadeen walaalahaah isu bo-holyoobay, axdigooduna yahay inay xorriyaddooda, midnimadooda, sharaftooda, siyaasaddooda iyo rabidda ummaddooda ilaaliyaan.

Ciidammadayadu waxay leeyihiin niyad bir ah, waxaana maskaxdooda iyo niyaddoodaba ka guu-

xaya shumuca xorriyadda, waxay mar kasta milicsadaan calankooda, waxay hoos u eegaan ciiddooda, waxay dib u gocdaan dhibaatooyinkii uu gumeysigu baday aabbayaashoodii ay jeclaayeen waxay leeyihiin shucuur ifaya oo ay ka guuxayso gumeysi diidnimada. Waxay hubaan inay helayaan guusha taariikheed, waxay hubaan inay xoog kasta oo gumeysigu keeno ay la mid tahay xumbo guraysa oo raadkiisu yahay jab iyo taariikh xumo. Waxay hubaan in geeridoodu sharaaf tahay, noloshooduna lib iyo barwaaqo tahay, waxay yaqiinsan yihiin in dalkooda iyo dadkooduba iyaga isku hallaynayaan. Waqti kasta ha qaadato, qaab kastana ha ku ti-

maaddee, guusha annagaa leh.

Haddaba, dadweynaha Soomaaliyeedow, waxaan maanta arkaynaa kibirka xad-dhaafka ah ee dalkeenna qaaliga lagu soo weerarayo, waan aragnaa in la rabo in shumacii xorriyadda ee aan sanooyinkan badan u soo dagaallameynay la damiyo, waan aragnaa qorshaha foosha xun ee la rabo in lagu baabi'yo gobannimaddoonkeenna, midnimadeenna iyo jiritaankeennaba. Waa innaga iyo dadnimadeenna sida aan isu difaacno, dalkeenna iyo innaga laynooma dhaxeeyo, xorriyadda maanta aan hayanno hadiyad laynooma siinin, innagaa u soo dagaallanay, calankeennu

wuxuu ka dul taagan yahay dhiiggii malaayiin innaga mid ah.

Gaarista xorriyadda waxaa ka dhib badan ilaalinteeda, waa in aan ogaa-naa in cadowna uusan marin karin ummad wada duuban, oo isku niyad ah. guusha innagaa leh, waa waqti dhib ina horyaallo, waase muddo gaaban oo maalmo ah, waa in aan maalmahaas mintidnaa, si aan sanooyin badan iyo qarniyaal barwaaqo ugu noolaanno.

Waa inoo guul iyo xorriyad, waa in aan adkaysi, halgan iyo midnimo ku gudubnaa waqtigan adag, innagoo hubna in aan guusha leennahay. Guusha innagaa leh.

Nolol Xisbiyeedka:

Ururka Dhaqdhaqaaqa Iskaashatooyinka Soomaaliyeed isaga oo fulinaya Xeerka Ururka ayaa kadib markay ka soo wareegtay aasaaskii Ururka mudado 5 sano ah. Muqdishona lagu qabtay shirweynihii 2aad, kaasoo furmay 12kii Jannaayo 1983kii, wuxuuna socday 7 maalmood.

Furitaankii shirweynaha waxaa ka soo qayb galay Madaxweyne Ku-xigeenka 2aad ee JDS Jaalle Xuseen Kulmiye Afrax, Guddoomiyayaal Hoggaamo, Guddoomiye Ku-xigeenno iyo madax kale oo ka tirsan Xisbiga iyo Ururrada Bulshada.

Shirweynaha waxaa ka soo qayb galay ergooyin ka socday Iskaashatooyinka Gobollada kana koobnaa 500 oo xubnood. waxaana shirweynaha ka hor Gobollada lagu qabtay shirar Heer Gobol ah ayna Iskaashatooyinka Gobollada ka soo doodeen Ajandayaashii shirweynaha Ururka Dhaqdhaqaaqa Iskaashatooyinka Soomaaliyeed.

Qodobbadii ugu waaweynaa ee shirweynaha loo soo bandhigay waxay kala ahaayeen:-

1) Warbixin guud ee Ururka Dhaqdhaqaaqa Iskaashatooyinka Soomaaliyeed kuna saabsanayd wax qabadkii Ururka muddadii uu dhisnaa.

Shirweynihii 2aad ee UDHIS

2) Kaalinta Iskaashatooyinka kaga jiraan Difaaca Qaranka.

3) Wax soo saarka iyo dhibaatooyinka hor taagan.

4) Wada shaqeynta Iskaashatooyinka iyo Hay'adaha Dawladda.

5) Dib u habeynta Sharciyada iyo Barnaamijka Iskaashatooyinka.

Ururka Dhaqdhaqaaqa Iskaashatooyinka Soomaaliyeed wuxuu ka kooban yahay lix Urur Iskaashato, oo ka kooban, 474 Iskaashato waxaana ku jira 61,133 Xubnood. waxayna Ururradaasi u kala baxaan:

1) Ururka Beeraha oo ka kooban 315 Iskaashato, waxayna kala yihiin 42,355 Xubnood.

2) Ururka Quudka iyo adeegga oo ka kooban 59

Iskaashato iyo 8,510 Xubnood.

3) Ururka Xoolaha iyo Keymaha oo ka kooban 33 Iskaashato 4,675 Xubnood.

4) Ururka Kalluumeysiga oo ka kooban 22 Iskaashato iyo 2,564 Xubnood.

5) Ururka Dhismaha iyo Gaadiidka oo ka kooban 26 Iskaashato iyo 1,571 Xubnood.

6) Ururka Farshaxanka iyo Warshadaha yar-yar oo ka kooban 19 Iskaashato iyo 1,458 Xubnood.

Shirweynuhu wuxuu dhegeystay warbixintii Guddiga Fulinta ee Ururka, waxaa kale oo warbixinno ka soo jeediyey Hay'adaha dhaqaalaha ee dalka JDS ee xiriir la yeelan kara hawlaha Iskaashatooyinka, taas oo looga dan lahaa in lagu xalliyo dhibaatooyin-

ka haysta hawlaha Ururka Dhaqdhaqaaqa Iskaashatooyinka Soomaaliyeed.

Dhibaatooyinkii ugu waaweynaa ee laga soo jeediyey shirweynaha 2aad ee UDHIS waxaa ka mid ahaa:-

1) Adeegga Bulshada ee deegaanka Iskaashatooyinka oo hooseeya sida, Caafimaadka. Jidadka. Biyaha. Isgaarsiinta iwm.

2) In Aqoonta guud iyo tan farsamo ee Iskaashatooyinku hooseyso.

3) In maalgelinta Iskaashatooyinku aad u yar tahay.

4) In helitaanka Qalabka wax soo saarku ee Iskaashatooyinku yar yahay.

5) In qaabka bixinta Amaahda Bangiyada oo ku adag Xubnaha Iskaashatooyinku.

6) Iskaashatooyinka qaar kood oo kala kulma dhibaato suuq gaynta wax soo saarkooda.

7) In ay jirto isu dheeltir la'aan kharajka wax soo saarka iyo qiimaha badeecadda ay soo saaraan Iskaashatooyinka.

8) Xiriirka Hay'adaha Dowladda iyo Iskaashatooyinka oo aan si habboon la isugu duba ridin.

9) Iyada oo dacaayad raqiis ah ka fidiyo rajciyadda si loo cabbuuriyo Iskaasha-

tooyinka wax qabadkooda iyo horumarkooda.

10) Iskaashatooyinka xeebaha iyo xijiga oo had iyo jeer ka cawda raashin xumo.

11) Hay'adaha dowladda qaarkood oo aan tixgelin Iskaashatooyinka marka ay bixiyaan qandaraasyada.

12) Fatahaadda Webiyada iyo Togogga oo khasaare badan u geysta wax soo saarka.

13) Iskaashatooyinka xoolaha oo aan la siin dhul ku filan si loo nagaadiyo Reer Guuraaga.

14) Helitaanka Daawada Xoolaha oo adag.

15) Iskaashatooyinka Kalluunka oo dhibaato ka haysata keydinta Kalluunka.

16) Iskaashatooyinka Quudka oo badeecadda ay u baahan yihiin aan helin Hay'adaha qaybiyaana aan mudnaan siin Iskaashatooyinka.

17) Sicirka Hargaha iyo Saamaha oo aan in dhoweyd wax laga beddelin.

18) Iskaashatooyinka Farshaxanka oo aan helin alaabta wax soo saarkoodu u baahan yahay sida Dunta, Xabagta, Kabaha Rinjiga iwm.

Shirweynihii 2aad ee Ururka Dhaqdhaqaaqa Iskaashatooyinka Soomaaliyeed markii uu dhegeystay dhibaatooyinkii laga soo

jeediyey shirweynahaan ay-na soo jeediyeen ergooyinkii ka soo qayb galay wuxuu shirweynuhu ka soo jeediyey talooyin wax ku ool ah si loo xalliyo dhibaatooyinka Iskaashatooyinka ka haysaa xagga Qalabka, Farsamada, Aqoonta iyo wax soo saarka.

DIFAACA QARANKA

Shirweynaha 2aad ee UDHIS isaga oo tixgelinaya marxaladda adag ee maanta dalku marayo iyo cadowga badan ee duulaanka ku soo qaaday qarannimada Ummadda Soomaaliyeed wuxuu go'aansaday qodobadan:

1) In lagu garab istaago Ciidammada Qalabka Sida ee Geesiyaasha ah ee u huray Naftooda jihaadka xaq ah ee loogu jiro difaaca dalka naf iyo maalba.

2) In la dhiso guddiyo difaac oo heer qaran ah, kaas oo ka kooban Ururka Iskaashatooyinka Heer Qaran ee cayima taakuleynta joogtada ah ee daafaca dalka una gudbiya Iskaashatooyinka Gobollada.

3) In Iskaashatooyinku qorshahoodu ku darsadaan diyaar garow dagaal.

4) In Xubnaha Iskaashatooyinku ay si joogta ah ugu deeqaan Dhiig Difaaca Qaranka.

Ururka Dhaqdhaqaaqa Iskaashatooyinka Soomaaliyeed wuxuu shirweynihii

2aad ka soo jeediyey cambaarayn uu dusha kaga riday gumeysiga madow ee Xabashida iyo huwanta uu cagaha ku wato oo weerar qaawan oo gardarro ah ku soo qaaday dalka Hooyo.

Wuxuu kaloo shirweynuhu cambaareeyey shir ku sheegga seddex geeseedka ah ee Tiribole, Cadan iyo Addis-Ababa, shirkaas oo salka ku haya ka holcinta dagaalo Geeska Afrika una adeegaya siyaasadda is-ballaarinta ee gumeysiga cusub ee Ruushka.

Sidoo kale wuxuu shirweynuhu cambaarayn u soo jeediyey Taliska Midab-Takoorka Koonfur Afrika boobka sahyuuniyadda ku hayso dhulka Carbeed, gaar ahaan Falastiin iyo Lubnaan.

T A A G E E R O:

Shirweynaha 2aad ee UDHIS wuxuu taageero u soo jeediyey Ciidammada Qalabka Sida, sida ay goor walba heegan ugu yihiin Difaaca Dalka iyo ilaalinta sharafta Ummadda Soomaaliyeed. Sidoo kale shirweynuhu wuxuu taageero taas la mid ah u soo jeediyey Dhaq-dhaqaaqyada gobanimodoonka ee u halgamaaya aaya ka talintooda iyo madax bannaanidooda, sida Soomaali Galbeed, Abbo Ereteriya, Tigre iyo Falastiin iwm.

B A L L A N Q A A D

Shirweynaha 2aad ee UDHIS wuxuu soo jeediyey

ballan qaadkan:-

1) In uu **si hagar** la aan ah u fulinayo go'aannadii dhaxalgalka ahaa ee shirweynihii 2aad ee X. H. K. S. baaqii Kacaankii 21ka Oktoobar 1969kii iyo tusaaloo-yinkii Xoghayaha Guud ee XHKS Jaalle Maxamed Siyaad Barre.

2) Ururku wuxuu ballan qaaday in uu ka qayb galayo Difaaca Dalka Hooyo iyo sharafta Ummadda Soomaaliyeed isaga oo u huraaya naf iyo maalba.

3) In ay sare u qaadaayan tacab soo saarka, si wanaagsanna ugu adeegayaan bulshada Soomaaliyeed.

Shirweynaha 2aad ee UDHIS intii uu socday waxaa dalka gudihiisa iyo dibadiisaba looga soo diray dhambaalo loogu hambalyeynaayo shirweynaha labaad, looguna bogaadinayo in ay ka soo baxaan go'aanno dhaxal gal ah. Dhambaaladaas kuwii ka yimid Iskaashatooyinka Adduunka waxaa ka mid ahaa:- Ururka Heer Qaran ee Iskaashatooyinka Talyaaniga iyo Isbahaysigooda (LNCM).

Ururka Iskaashatooyinka Butiswaana, Iskaashatooyinka Beeraha ee dalka Jabbaan, Ururka Beeraleyda Kuwayt, Ururka Iskaashatooyinka Dhexe ee Iswiidhan, Xarunta Iskaashatooyinka Adduunka ee

Kaydka (WUCCU), Ururka Isbahaysiga Iskaashatooyinka Adduunka (ICA), VDC ee Mareykanka, Ururka Isbahaysiga Iskaashatooyinka Adduunka ee Gobolka Afrikada Bari iyo Dhexe, Iskaashatooyinka ee dalka Mareykanka (CLS-UA), Iskaashatooyinka Quudka ee dalka Kuwayt, Ururka Iskaashatooyinka Jarmalka Fedraaliga, Ururka Iskaashatooyinka Ingiriiska.

Shirweynihii ee UDHIS wuxuu doorty Xubnaha Guddiga Dhexe oo ka kooban 130 Xubnood iyo Guddiga Fulinta UDHIS oo ka kooban 13 Xubnood iyo Guddiyada Fulinta Heer Qaran ee lixda Urur Iskaashatooyinka oo loo aqoonsaday Ururro Heer Qaran oo iskood u madaxbannaan.

Xubnihii loo doortay Guddiga Fulinta waxay kala yihiin:-

1) Jaalle Warsame Cabdullaahi Cali Guddoomiye.

2) Jaalle Yaasiin Geele Warsame Guddoomiye Kuxigeenka laad.

3) Jaalle Maxamed Sh. Maye Axmed Guddoomiye Kuxigeenka 2aad.

4) Jaalle Caasha Maxamed Cadnaan Agaasimaha aaxda Arri. Dibedda.

5) Jaalle Maxamed Cabdulqaadir Asad Agaasimaha Waaxda Maaliyadda iyo Maamulka.

6) Jaalle Maxamed Axmed Cumar Agaasimaha Waaxda Tababarrada iyo Waxbarashada.

7) Jaalle Maxamed Cali Axmed Agaasimaha Waaxda Qorshaynta iyo Suuq gaynta.

8) Jaalle Axmed Xaashi Geedi (Farey) Agaasimaha Waaxda Abaabulka iyo Shuruucda.

Guddiga Kormeerka iyo Hanti Dhowrka ee UDHIS wuxuu ka kooban yahay sidan:-

9) Cabdullaahi Xirsi Samatar Guddoomive.

10) Axmed Maxamed Nuur (Macalow) Guddoomiye Ku-xigeen.

11) Jaamac Ciise Cabdi Xubin.

12) Cabdullaahi Warsame Maxamed Xubin.

13) Maxamed Axmed Cusmaan (Qoryooley) Xubin.

Xiritaankii shirweynihii 2aad ee Ururka Dhaqdhaqaaqa Iskaashatooyinka Soomaaliyeed waxaa lagu qabtay Golaha Murtida iyo Madadaalada, waxaana ka soo qayb galay Xoghayaha Guud ee Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyeed S/Gaas Maxamed Siyaad Barre, Guddoomiyayaal Hoggaamo, Wasiiro, Xildhibaan, Hawlwadeenno Xisbi iyo Ururrada Bulshada.

Xiritaankii Shirweynaha waxaa khudbad qiimo leh ka jeediyey Xoghayaha Guud ee XHKS Jaalle Siyaad. wuxuuna ugu horreyntii u soo jeediyey sa-

laan iyo Guul Shirweynaha 2aad ee Ururka DHIS iyo dhammaan Xubnaha Iskaashatooyinka kala duwan.

Xoghayaha Guud ee XHKS wuxuu ka warramay in muddadii uu dhisnaa UDHIS uu muujiyey wax qabad ku habaysan horumarinta wax soo saarka dalka. ayada oo isla markaas xoog weyn la saaray kobcinta garaadka. aqoon-ta farsamada ee Xubnaha Iskaashatooyinka.

Xoghayaha Guud ee X. H. K. K. S. Jaalle Maxamed Siyaad Barre ka hor waxaa halkaa hadal ka jeediyey Guddoomiyaha Hoggaanka Iskaashatooyinka Golaha Dhexe Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyeed Jaalle Warsame Cabdullaahi Cali. isaga oo warbixin ka jeediyey sidii shirweynuhu u socday.

Dib u habaynta Hoggamada & Guddiyada G/Dhexe XHKS

Iyada oo la tixgelinayo habsami uu socodka hawlaha Xisbiga ayaa Xoghayaha Guud ee XHKS Jaalle Siyaad soo saaray Wareegto muujineysa dib u habeyn lagu sameeyey Hoggamada iyo Guddiyada Golaha Dhexe XHKS, 15kii Jannaayo 1983.

Meeleyntaas waxaa lagu magacaabay Xubno ka tirsan Golaha Dhexe XHKS iyo Golaha Shacbiga Qaranka waxayna kala yihiin:

1. Jaalle S. Guuto Maxamed Sh. Cismaan — Guddoomiyaha Hoggaanka Maaliyadda.
2. Jaalle S. Guuto Maxamed Cali Shire — Guddoomiyaha Hoggaanka Dhaqaalaha Golaha Dhexe XHKS.
3. Jaalle G. Sare Cabdulqaadir Xaaji Maxamed — Guddoomiyaha Hoggaanka Abaabulka iyo Kicinta G. Dhexe XHKS.
4. Jaalle G. Sare Cabdirisaaq Maxamuud Abuubakar — Guddoomiyaha Hoggaanka Waxbarashada, Tababarrada iyo Isboortiga G. Dhexe XHKS.
5. Jaalle Maxamuud Cabdi Dhuunkaal — Guddoomiyaha Hoggaanka Aydiloojiyada G. Dhexe XHKS.
6. Jaalle Aadan Maxamed Cali — Guddoomiyaha Hoggaanka Arrimaha Dibadda G. Dhexe XHKS.

7. Jaalle Axmed Ashkir Boottaan — Guddoomiyaha Hoggaanka Arrimaha G. Dhexe XHKS.

8. Jaalle Warsame Cabdullaahi Cali — Guddoomiyaha Hoggaanka Iskaashatooyinka G. Dhexe XHKS.

9. Jaalle Xamsa Maxamed Gaadaweyne — Guddoomiyaha Hoggaanka, Nabadgelyada iyo Difaaca G. Dhexe XHKS.

10. Jaalle Maxamed Cali Warsame — Guddoomiyaha Hoggaanka Cilmi Baarista G. Dhexe XHKS.

11. Jaalle Maxamed Jaamac Xaaji (Kore) — Guddoomiyaha Guddiga Kormeerka G. Dhexe XHKS.

12. Jaalle Maxamed Maxamuud Warsame — Guddoomiyaha Guddiga Baarista G. Dhexe XHKS.

13. Jaalle Muuse Nuur Amiin — Guddoomiyaha Hoggaanka Caafimaadka G. Dhexe XHKS.

14. Jaalle Maxamed Cali Cabdi — Guddoomiyaha Hoggaanka Hawlwadeennada iyo Shaqaalaha G. Dhexe XHKS.

15. Jaalle Cabdiraxmaan Xuseen Cabdi (Baydaani) — Guddoomiyaha Hoggaanka Borobogaandada iyo Warfaafinta G. Dhexe XHKS.

16. Jaalle Aadan Xuseen Xayle — Guddoomiyaha Hoggaanka Shuruucda iyo Cadgaaladda G. Dhexe XHKS.

17. Jaalle Suleymaan Axmed Hagoog — Guddoomiye ku xigeenka Hoggaanka Abaabulka iyo Kicinta G. Dhexe XHKS.

18. Jaalle Maxamed Cabdullaahi Cabdi (Idi) — Guddoomiye ku xigeenka Hoggaanka Maaliyadda G. Dhexe XHKS.

19. Jaalle Maryan Yuusuf Maxamed — Guddoomiye ku xigeenka Hoggaanka Aydiloojiyada G. Dhexe XHKS.

20. Jaalle Cabdullaahi Sh. Xuseen — Guddoomiye ku xigeenka Hoggaanka Dhaqaalaha G. Dhexe XHKS.

21. Jaalle Maxamed Dhaqane Dhoore — Guddoomiye ku xigeenka Guddiga Kormeerka G. Dhexe XHKS.

22. Jaalle Culumo Cabdiraxmaan Macallin — Guddoomiye ku xigeenka Hoggaanka Hawlwadeennada iyo Shaqaalaha G. Dhexe XHKS.

23. Jaalle Cabdiraxmaan Cusmaan Cumar — Guddoomiye ku xigeenka Guddiga Baarista G. Dhexe XHKS.

24. Jaalle Axmed Sheekh Jaamac Guddoomiye ku xigeenka Hoggaanka Waxbarashada, Tababarrada, Isboortiga G. Dhexe XHKS.

25. Jaalle G. Sare Xasan Abshir Faarax — Xoghayaha Guddiga Xisbiga ee Gobolka Banaadir.

26. Jaalle Maxamuud Maxamed Rooble — Kaaliyaha laad ee Xoghayaha Guddiga Xisbiga G. Banaadir.

Kormeerka G/Dhexe ee Gobolada Dalka

Taariikhda asxaabta nooca cusubi, waxay qiraysaa marka ay hantaan awoodda hoggaaminta dalalkooda ay u dejiyaan khadka guud ee siyaasadda iyo dhaqaalaha, fulintooda na ay u sameeyaan qorshe cad oo loo raaco.

Haddaba hoggaaminta hawlahaas, waxaa kaalin laxaad leh ka qaata kormeerka fullinta hawlaha Xisbiga iyo Dawladda.

Sidaas darteed xilka Xisbiga saaran, waxan ku soo uruurin karnaa:-

1. Qorshe Dejinta Guud.
2. Ilaalinta fullinta qorshahaasi.
3. Kormeer isdaba joog ah in qorshihii loo fuliyey sidii loogu tala galay iyo in kale.
4. Ka ilaalin wax kastoo lid ku noqon kara fullinta qorshahaasi.

Waaya-aragnimada axsaabta nooca cusubi, waxay caddaynaysaa inay guulo ka soo hoyn karaan hawlhooda haddii ay tixgeliyaan arrimaha soo socdo:-

1. Waa inay ku dadaalaan in jidka siyaasadeed ee Xisbigu uu noqdo mid ku salaysan mabaadii'da H/W Cil-miga ah.

2. Waa inay dadweynuhu gartaan oo la fahamsiiyo ujeeddada laga leeyahay jidkaasi siyaasadeed si ay u taageeraan una ogaadaan inuu xiriir la leeyahay noloshooda.

Hubsashada iyo kormeeriddu waa waxyaabaha ay axsaabta nooca cusubi kaga duwan yihiin axsaabta kale ee siyaasiga ah, ujeeddada kormeerkuna wuxuu noqonayaa u horseedid ka sii gaashaamasho khalad lagu dhaco dhinaca Xisbiga iyo Dawladda.

Kormeer, wuxuu leeyahay qawaaniin ay waajib tahay in la raaco. kuwaasoo kala ah:-

1. Waa in aanu noqon mid lala soo boodo oo laab la kac ah ee uu noqdaa mid cilmiyeysan oo qorshaysan leh-na qalab iyo qaab loo fuliyo.
2. Waa inay Xubnaha Xisbiga iyo dadweynuhu ba ka qayb galaan.
3. Waa inuu noqdo mid joogta ah.
4. Waa inuu waxtar u leeyahay dhinaca Xisbiga iyo Dawladaba.
5. Dadka kormeerka sameynayaa waa inay awood iyo aqoonba u

leeyihiin waxay kormee rayaan.

6. Isku dheeli tirka kormarka min kor ilaa hoos.

Mar kasta oo kormeer la sameynayo waa laga ma-maarmaan inuu yeesho natiijo sidaas darteed natiijada kormeerku guud ahaan wuxuu noqdaa:-

1. Mid u baahan la talin iyo toosin keliya.
2. In xilka qofku hayaa uu ku cuslaado oo markaa in laga qaado u baahan.
3. In xilka qofku hayey mid cusub loogu beddelo.

Haddaba iyadoo arrintaan laga shidaal qaadanayo ayaa snanadiiba 2 jeer mas'uuliyiinta Xisbigu kormeer iyo socdaal ku kala bixiyaan dhammaan Gobolada dalka, Degmooyinka, Tuulooyinka iyo Degaanka reer guuraaga ku dhaqan yahay, looga dan leeyahay in had iyo jeer uu Xisbigu hoos xog ogaal ugu noqdo nolosha dhabta ah ee dadweynaha, isla markaasna si toos ah looga war qabo shacbiga si talaabooyinka Dawladda iyo Xisbigaba ka qaadayaan xagga siyaasadda iyo dhaqaalaha ay u

noqdaan kuwo ka tarjuma-
ya dareenka iyo aragtida
dadweynaha.

Kormeerka wufuudda
G/Dhexe iyo Golaha Shac-
biga ku soo mareen Gobol-
lada dalka bishii Janaayo
oo ahaa kormeerkii 17aad
ee Xisbigu sameeyo ilaa
aasaaskii Xisbiga waa mid-
ka tarjumaya fikradaha iyo
siyaasadda Hoggaanka Ka-
caanka ku maamulayo dal-
ka, taas oo ah mid kaalin
buuxda ka qaadanaysa isku
xirnaanshaha dadweynaha
iyo mas'uuliyiinta. Wufuud-
dani intii ay joogeen Gobol-
lada waxay si joogto ah ku-
lammo kala duwan ula yee-
sheen madaxda iyo dadwey-
naha goobahaas iyaga oo
si wada jir ah loogu falan-
qeeyey arrimaha nabadgel-
yada; difaaca, dhaqaalaha
nolol Xisbiyeedka iyo guud
ahaan hawlaha lagu horu-
marinayo dalka.

Wufuudda kormeerka

aadday waxaa kala hogga-
aminayey:

1. Gobolka Nugaal Jaalle
S. Guuto Maxamed Ca-
li Shire Guddoomiyaha
Hoggaanka Dh. G. Dhe-
xe.
2. Gobolka Bari Jaalle
Maxamel Jaamac Xaa-
ji Kore Guddoomiyaha
G. Kormeerka Golaha
Dhexe.
3. Gobolka Sanaag Jaal-
le Maxamuud Cabdi
Dhuukaal Gudd. H. Ay-
diyooloojiyada Golaha
Dhexe.
4. Gobolka Mudug Jaalle
Maxamed Maxamuud
Warsame Gudd. Guddi-
ga Baarista G. Dhexe.
5. Gobolka Galguduud
Jaalle Maxamed Nuur
Galaal Gudd. Guddiga
Siyaasadda Golaha
Shacbiga Qaranka.
6. Gobolka Hiiraan Jaalle

Cabdullaahi Cosoble
Siyaad W. B. iyo Isgaar-
siinta.

7. Gobolka J. Hoose J.
Dhexe Jaalle Xuseen
Cabdulqaadir Qaasim
Gudd. Xig. 2aad X. Xil-
male.
8. Gobolka Baay iyo Ba-
kool Jaalle Maxamuud
Cali Axmed Gudd. Gud-
diga Shu. G. Shacabka.
9. Gobolka Gedo Jaalle
Maxamed Cali Cabdi
Gudd. Howlwadeenna-
da Golaha Dhexe.
10. Gobolka Sh. Hoose Sh.
Dhexe Jaalle Maxamed
Faarax Ciise Wasiir
Xigeenka Maaliyadda.
11. Gobolka Waqooyi Gal-
beed iyo Togdheer Jaal-
le Jaamac Gaas Maca-
wiye Wasiir Ku-xigee-
nka Gaadiidka Badda
iyo Dekadda.

Baaqii Dhallinyarada.

Kalfadhigii 6aad ee Guddiga Dhexe UDHKS

Fadhiga 6aad ee Guddiga Dhexe ee Ururka Dhallinyarada Kacaanka Soomaaliyeed waxaa lagu qabtay Magaalo Madaxda Jamhuuriyadda Dimoqraadiga Soomaaliya Muqdisho 15-16.1.83, fadhiga wuxuu ku ansaxmay ka soo qeyb galka xubnaha Guddiga Dhexe intooda badan.

Fadhiga 6aad ee Guddiga Dhexe Ururka Dhallinyarada Kacaanka Soomaaliyeed waxaa sharaf iyo tixgelin u ah ka soo qeybgalka ay nagala soo qeyb galeen xubno ka tirsan Golaha Dhexe XHKs, Golaha Shacbiga Qaranka, waxaana furitaanka fadhigan si rasmi ah u furay Jaalle Aadan Maxamed Cali Guddoomiyaha Hoggaanka Arri-maha Golaha Dhexe XHKs. Kana soo jeediyey kaalmaddii hoggaamineed ee Xisnimo. Waxaa kaloo muddadii uu fadhigu socday heeso qiiro golin waddannimo leh ka qaadaayey Kooxda Danan ee Ururka Dhallinyarada Kacaanka Soomaaliyeed.

Fadhigii muddadii dhowrka maalmood ahayd ee uu socday wuxuu hawlihisa u gutay si habsami ah oo ay ku dheehan tahay Kaceannimo, waddannimo iyo firfircooni howlkarnimo. Waxaa si quman oo aan mugdi lahayn loo dhuuxay loona dersay warbixinnada hawlihii Guddiga Fulinta, Kormeerka iyo Baa-rista UDHKS ee muddadii u

dhexeysay laba fadhi, waxaa kaloo xubnaha Guddiga Dhexe ka doodeen Barnaamijka shirweynaha 2aad UDHKS ee 1983da, kuna doodeen Guddiyadii maamuli lahaa hawlihisa.

Fadhiga 6aad UDHKS wuxuu fadhiyadii ka horreeyey kaga duwan yahay asagoo ku soo beegmay waqti uu dalka ku sugan yahay maraada adag oo Ummadda Soomaaliyeed heegan u tahay kuna hawlan tahay Daafaca Dalkooda iyo adkeynta Midnimadooda, taasoo ka dambeysay weeraradii is daba joogga ah sida joogtada ah ay dalka ku sugan ugu hayaan Guddoomiyaha Xabashida iyo Xulafadooda ay horraadka u yihiin Ruushka iyo Kuubaanka.

Ujeeddadiisuna tahay isku ballaarinta mandaqada Gobolka Afrika, hase yeeshee weeraradaas gardarrada ah waxaa gaachaanka u dhigay

Ciidammada Geesiyiinta ah iyo Dadweynaha Soomaaliyeed oo isku kaashada kuna ciidatay inaan ciidooda cadow ku caweynin.

Fadhiga 6aad ee Ururka Dhallinyarada K. Soomaaliyeed wuxuu kaloo kaga duwan yahay fadhiyadii ka horreeyey isuu qabsomay waqti dhowr bilood laga joogo qabashadii shirweynihii 2aad ee XHKs oo ay ka soo bexeen go'aanno dhaqal gal ah kuwaasoo saameeyey dhammaan dhinacyada, Siyaasadda, Dhaqaalaha, Nabadgelyada iyo Bulshada.

Kana ambaqaadaayey xaaladaha iyo waayaha cusub ee dunida, gaar ahaan dalka ku sugan Hooyo. Waxaa kaloo xusid mudan in fadhigu ku soo beegmay waqti ay dadweynaha Soomaaliyeed diyaar u yihiin adkeynta midnimada iyo ka hortagga cadow kasta oo isku daya waxyeelaynta qarannimadooda laguma xad-gudbaanka ah.

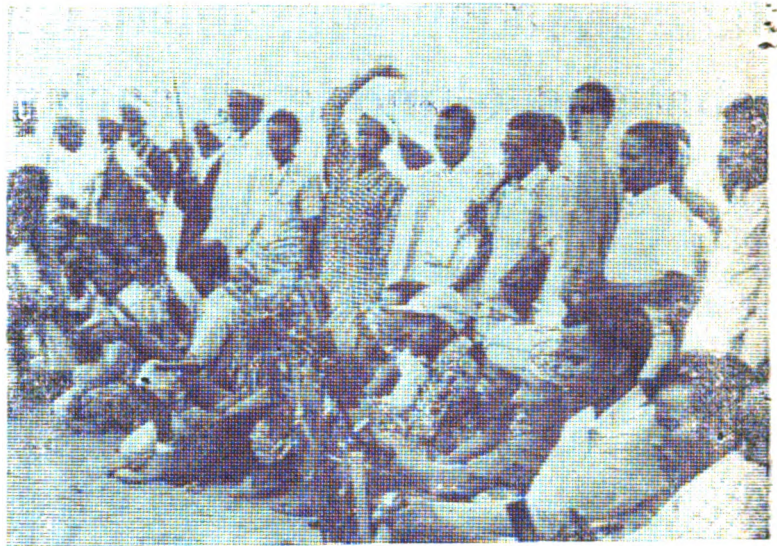

Fadhiga 6aad ee Guddiga Dhexe ee UDHKS wuxuu ah-miyad-ballaaran iyo daraasad dheeri ah siiyey dhaqdhaqaaqa siyaasadeed iyo nabadgalyo ee adduunka gaar ahaan wuxuu si nuxur leh u guubaabiyey xaaladda murugtan ee Geeska Afrika ee saldhigoodu yahay:-

Iska soo horjeedka Gumeysiga Madow ee Xabashida iyo Qowmiyadaha ku loos nool oo u dagaallamaaya madaxbannaanidooda Ummadnimo iyo aaya ka talintooda iyo tan labaad oo ah weerarka gardarrada bareerka ah ee Xabashida iyo Xulufadoodu ku hayaan dalka Jamhuuriyadda Dimoqraadiga ee Soomaaliya Abaan duu labana uu u yahay Ruushka oo ujeeddadiisu tahay inuu ku adeegto Gumeysiga Madow oo Gabbalkiisu dhacay, bartilmaamee-dkiisu yahay inuu isku ballaariyo Gobolka Geeska Afrika iyo Marinka Badda Car, isagoo u hanqaltaaga Kaliijka Carbeed ee Horonka ku ah shidaalka si cadna uga xadgudbaya xeerarka iyo qawaaniinta caalamiga.

T A G E E R O

— Fadhiga 6aad ee Guddiga Dhexe ee UDHKS wuxuu asagoo huwan shucuurka waddannimo iyo Kacaannimo ee Dhallinyarada-weynta Soomaalideel taageero buuxda oo nafhurnimo la garabtaagan yahay una soo jeedinayaa ciidammada Qalabka Sida ee Geesi-

yaasha ah, kuwaasoo mar kasta jab iyo halaag bada cadow kasta oo u soo hanqaltaaga ciiddayna Hooyo.

— Fadhigu wuxuu taageerayaa go'aannadii shirweynihii 2aad ee XHKS ballanqaadayaana fulintooda buuxda.

— Fadhiga 6aad ee Guddiga Dhexe ee UDHKS wuxuu si buuxda oo wax ku ool ah uga qeyb caadanayaa halganka ay Dhallinyarada Horusocodka ah iyo dhammaan Xoogagga Dimoqraadiga Adduunka ugu jiraan daryeelka nabad-da Xoriyadda Horumar-ka Bulshada iyo Hanti-wadaagga.

— Wuxuu taageero hagar la'aaneed oo hiil iyo hoo-ka la la garabtaagan yahay Shucuurta ku hoos nool dulkniga iyo cadaadiska gumeysiga, ee u Halgamaya Xuquu-

qdooda sharciga ah iyo aaya ka talindooda, sida Soomaali Galbeed, Ab-bow, Eritereya, Falas-tiin Naamibiya iyo Koo-nfur Afrika.

C A M B A A R E Y N

— Fadhiga wuxuu cambaareynaayaa tabaha foosha xun ee ay gumeysatada madow ee Xabashida iyo Xulufadooda sida Xaaraanta ah isugu baheysteen kulan kacayaan Dhaqdhaqaaqyada Gobannimaadonka Geeska Afrika.

— Waxaanu cambaaraynaynaa faragelinta iyo isla weynida Ruushka qaska iyo qalaanqalka ka wada gobolkan.

— Fadhigu wuxuu cambaareynayaa ku xad-gudubka bareerka ah ee ay Yu-luudda kula kacday dalka Korta ah ee Lubnaan iyo daandaansiga joogtada ah ee ay kula kacaayo Waddammada Carbeed ee Kaliijka.

Jaalle Aadan Maxamad Cali oo qaabilay Xoghayaha Guud ee Baarlammaannada Afrika

Muqdisho Jannaayo, Guddoomiyaha Hoggaanka Arrimaha Dibadda Golaha Dhexe XHKS Jaalle Aadan Maxamed Cali, wuxuu Xarunta Dhexe ee XHKS ku qaabilay Xoghayaha Guud ee Baarlammaannada Afrika Mr. Somuel Kouane.

Guddoomiyuhu wuxuu si diirran ugu soo dhawee-yey Xarunta Dhexe ee XHKS, wuxuuna si wacan ugu sharraxay taariikhda Xisbiga, sababihii keenay in uu yimaado in Xisbigu kelidii dalka ka taliyo, wuxuuna u qeexay dhibaata-dii iyo jaho wareerkii ay dalka ku rideen Axsaabtii boqol ku dhawaadka ahaa ee dalka ka jirtay Kacaanka ka hor iyo siday shacbiga Soomaaliyeed oo aan qaadan karin u qeybiyeen.

Guddoomiyuhu, wuxuu kaloo u faah-faahiyey asal-ka dhibaataada Geeska Afrika ka taagan, wuxuuna sheegay in gumeystada Xabashidu ay weerarro cad-daan ah ku soo qaadday dhulka Jamhuuriyadda Dimoqaraadiga Soomaaliya, wuxuuna intaas raaciyey in Xabashidu malaayiin qofood oo Soomaali ah ay ka soo eriday dhulkoodii ay jeclaayeen, dhulka JDS ayeyna maanta ku sugan yihiin, waxa ay la soo carareen waa dhibaato la baday ee dalxiis uma joo-

gaan ayuu yiri Guddoomiyuhu.

Wuxuu Guddoomiyuhu intaa ku daray in Dowladaha waaweyni ay qaarkood qasayaan arrinta Geeska Afrika.

Guddoomiyuhu wuxuu kaloo yiri, waxaa loo baahan yahay in siyaasiyiinta Afrika, Aqoonyahannada Afrika iyo waxgaradka Afrikaba ay ku fekeraan sidii xal loogu heli lahaa dhibaataada gumeysigu uga tegay ee ayan eegan sidii gumeysigu ugu dhiibay».

Guddoomiyuhu wuxuu intaa ku dhaafay in Xisbigu soo dhaweynayo tillaabo kasta oo Afrika isu soo dhaweyn karta taas ayaa-

na keentay in Xisbigu ku biiro Axsaabta Hantiwadaagga Afrika, Soomaaliyana ka mid noqoto dhulka maan Ururrada Afrika.

Ka dib waxaa hadaikii qaatay Mr. Somuel Kouane, wuxuu ka mahad naqay sida wacan ee loo soo dhawee-yey, wuxuuna sheegay inuu indhihiisa ku soo arkay weerarrada Xabashidu ku soo qaadday Soomaaliya, iyo dhibaatooyinka Qaxootiga, wuxuuna yiri waa arrin u baahan in Afrika nabad ku xalliso, kala qeybinta gumeysigana Afrika ka digtoonaato.

Wuxuu kaloo sheegay in Soomaaliya horumar xoog leh ay samaysay intii Kacaanku jiray.

Arrimaha Dunida

Warkii Caddaa ee XHKS & Xisbiga H/Wadaagga Talyaaniga

Iyadoo uu martiqaad u fidiyey Xoghayaha Guud ee Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyeed Jaalle Maxamed Siyaad Barre ayaa waxaa 6dii Jannaayo 1983dii booqasho rasmi ah ku yimid Jamhuuriyadda Dimoqarada Soomaaliya wafdi ka socday Xisbiga Hantiwadaagga Talyaaniga ee uu hoggaaminayey Xoghayaha Guud ee Xisbiga Hantiwadaagga Talyaaniga Jaalle Bettino Craxi. Wafdigaasi waxaa qaabilay Xoghayaha Guud ee Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyeed Jaalle Siyaad. Wuxuuna wafdigu booqday mudadii uu joogay meelo ka mid ah dalka Jamhuuriyadda Dimoqarada Soomaaliya, oo uu ka mid yahay Gobolka

Shabeellaha Hoose.

Intii uu wafdigu dalka joogay waxay wada hadallo la yeesheen madax ka mid ah Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyeed, Guddiga Dhaqaalaha ee Dowladda Soomaaliyeed; Guddoomiyaha Golaha Shacbiga Qaranka iyo Guddiga joogtada Golaha Shacbiga Qaranka.

Wada hadalladii ay yeesheen labada Xisbi waxay bilaabmeen galabnimadii 6da Jannaayo 1983. Dhinaca XHKS, waxaa hoggaaminayey Xoghayaha Guud ee XHKS Jaalle Maxamed Siyaad Barre, waxaana ka mid ahaa Guddoomiyayaal, Hoggaanno iyo ku xigeennadooda, xagga PSI, waxaa hoggaaminayey Xoghayaha Guud ee Xisbiga PSI,

Jaalle Pettino Craxi, waxaana ka mid ahaa xubno kale oo ka tirsan madaxda Xisbiga PSI.

Wada hadalladu waxay ku bilaabmeen jawi aad u wanaagsan ee walaaltinimo, labada Xoghaye Guud waxay wada xuseen baahida loo qabo sii xoojinta xiriirka iskaashi iyo wada shaqeynta ay saldhig u tahay isdhaafsigu wufud-da iyo isu xogwaranka.

Qodobbada shirka looga wada hadlay ee ku saabsanaa arrimaha maanta ka taagan dunida guud ahaan, gaar ahaan waxaa la dersay sidii loo horumarin lahaa xiriirka labada Xisbi iyo labada dal; waxayna ku socdeen jawi isku aragti laga yahay dhammaan dhibaatooyinka ka aloosan adduunka.

Hoggaamiyayaasha waxay si buuxda uga wada hadleen arrimaha ay ka mid yihiin dhibaatooyinka ka taagan Geeska Afrika, xaajada murugsan ee Bariga Dhexe, arrinta Namibiya, Midabtakoorka Koonfur Afrika, xaaladda qalafsan ee Afgaanistaan, wada hadalada Carabta iyo Yurub, doodda Waqooyiga iyo Koonfurta, Dowlada Axsaabta Hantiwadaagga ah ee Adduunka iyo xiriirka labada Xisbi. Labada Xisbi, Labada Xisbi iyagoo si

mag iyo baaxad leh uga baa-raan degaya arrimahaas oo leh dabceera siyaasadeed, dhaqaa-le, bulsho iyo nabadgelyaba oo dan u ah guud ahaan ad-duunka ayey soo saareen baa-qan:-

Xisbiga Hantiwadaagga Talyaaniga iyo Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaa-Lyced iyagoo caddeynaya sida ay uga walaacsan yihiin xaaladda murugsan ee gobolka Geeska Afrika waxay isla gaarreen in uu yahay meel ay ka taagan tahay dhibaato ba'an, uuna ka mid yahay meelaha ay ka jiraan dhibaatoyinka waa weyn ee dunida, taaroo ka dhalatay shucuubta Gobolka oo ku jira halgan xaq ah oo waddani ah kuna doonaya madaxbannaanidooda iyo siyaasadda ku dhisan xoogga ay kula dhaqameyso dowladda Itoobiya shucuubtaas.

Gobolkan oo muhimad gaar ah ku leh xagga ista-raatiijiyada ayaa keentay in xoogagga waa weyni dareer-kaan soona farageliyaan xaaladda u gaarka ah oo la rabay in ay iskood go'aan uga gaaraan ummdaha ku dhaqan gobolkan waana in la dhow-raa madaxbannaanida iyo qarannimada dowladaha gobolka. Waxaana murgiyey aadna u sii ho'ciyey xaaladda gobolkan joogitaanka ciidamada Kuuba, Ruushka, iyo Xula'adooda reer Yurub iyo Carabta, waxayna labada Xisbi isla garteen in lagu xallin karo dhibaa'adaas oggolaan-shaha aaya ka talinta shu-

cuubtaas iyo in ciidammada shisheeye ka baxaan gobolka. Sidoo kale in dowladaha nabadka jecel xil gaar ah iska saaraan xal u helidda dhibaa-tadaas, gaar ahaan waxay labada Xisbi ugu muuqataa in Afrika Hantiwadaagga ee Yurub iyo kuwa Afrika ay ka qaadaan karaan kaalin wax ku ool ah si xal waara oo caadil ah loogu heli lahaa.

Waxay labada Xisbi u arkaan in arrinta Qaxootigu tahay dhiaato culus loona baa-lan yahay in si deg deg ah wax looga qabto si loo helo xal caadil ah, laguna badbaadiyo malaayintu qof ee laga soo daceey guryahooda maanta-na ku nool dhexmo, arrintaa-qi marayn wuxuu xil weyn ka saaran yahay dhammaan shucuubta nabadka iyo xurri-yadda jecel.

XHKS iyo PSI waxay u arkaan in dhibaata Bariga Dhexe lagu xallin karo iyadoo la aqoonsado xaqa shacbiga Falastiin u leeyahay madaxbannaanidiisa iyo in uu yeesho wadan iyo dowlad xor ah, taaroo saldhig u ah nabadda iyo ammaanka shucuubta ku nool gobolkaas.

Iyadoo labada Xisbi mab-da' ahaan aaminsan yihiin in ummad kasta xaq u leedahay in loo oggolaado aaya ka talin-iceeda, sidana dureen qiimaha xorriyadda ayey ku baaqeen in Shacbiga Namibiya xurri-yadooda lagu gaarsiin karo dherasho madaxbannaan oo ay mas'uuliyad qaadan dhaw-

riiceeda Qaramada Midoobay iyo Ururka Midowga Afrika, Ciidammada shisheeyana ay ka baxaan dhulkaas.

Labada Xisbi waxay ka soo horjeedaan siyaasadda foo-ka xun ee ku darsan cadaa-diska iyo midab kala socda ee dowlad ka siieegga Koonfur Afrika kula dhaqameyso ma-waadnimada Koonfur Afrika waxayna ku baaqayaan in dal-kaas lagu dhaqangeliyo siyaasad foggaaminteedu taabac-san tahay xukun Dimoqaraa-di ah ee ka tarjumaya himi-lada iyo rabitaanka dadka in-tiisa badan.

Iyagoo qaddarinaya qiima-ha weyn ee xorriyadda umma-daha ayey XHKS iyo PSI u arkaan in faragelinta iyo xad-gudubka bareerka ah ee loo geystay xorriyadda dadka reer Afgaanistaan oo gef iyo meel ka dhac ku yahay mabaadi'da ku baaqaysa in dowladina dowlad kale arrimaheeda gu-daha faragelinin xoogna kula dhaqmin, taasoo halis geli-naysa jiritaanka iyo nabad ku wada noolaanshaha dowlada-ha adduunka. Waxayna la-bada Xisbi ku baaqayaan in si deg deg ah ciidammada shisheeye uga baxaan Afgaa-nistaan, shacbigana loo dhaa-fo aaya ka talinta iyo maa-mulka danahooda.

XHKS iyo PSI iyagoo ar-kaya muhimadda iyo baaxad-da weyn ee ay leedahay ka shaqeynta isku soo dhaweynta fargiga u dhexeeya Waqooyiga iyo Koonfurta ayey u arkaan

inay lagama maarmaan tahay in daacad laga noqdo ku guuleysiga iyo ka jaba gaarista arrintaas oo wada saameyneysa shucuubta adduunka, taasoo ku iman karta marka xal waafi ah loo helo xallinta farqiga weyn ee u dhexeeya xiriirka ganacsi iyo wax isdhaafsiga dhaqaale ee adduunka, lagana wada faa'iideysto kheyraadka dabiiciga iyo teknolojiyada casriga ah.

Labada Xisbi waxay u arkaan in axsaabta Hantiwadaagga ah ay maanta hor taalo waajibaad kaga aaddan mashaakilka dunida, loona baahan yahay inay ka jawabaan kuna shaqeeyaan kalsoonida iyo taageerada ay ka heystaan dadweynaha addunka, sidaa awgeed waxay ku guubaabinayaan uguna baayaayaan dhammaan axsaabta Hantiwadagga ah ee dunida in ay xiriirkooda iskaashi iyo aragtiyadooda mideeyaan, si loo xaqiijiyo mabaadi'da nabad ku wada noolaanshaha, simnaanta iyo tixgelinta bannii'aaminimo, waxay kaloo ugu yeeraan axsaabta Hantiwadaagga ah ee Yurub iyo axsaabta Hantiwadaagga ah ee dunida seddexaad, gaar ahaan Afrika in ay yeeshaan iskaashi iyo wada shaqeyn joogta ah, si ay u ilaaliyaan ku dhaqanka mabaadi'da u adeegeysa xorriyadda iyo bannii'aadamiga.

Labada Xisbi, XHKS iyo PSI waxay bogaadinayaan xiriirka saaxiibtinimo iyo wax wada qabsi ee ay leeyi-

hiin, una arkaan inuu maalinba maalinta ka dambeysa si mario dhalinayo, siina xoogobayo, si joogto ahna u horumaraayo waxayna labada Xisbi qiimo gaar ah siinayaan ahmiyadda iyo qiimaha ay leedahay iskaashiga, saaxiibtinimada iyo wax wada qabsiga dhinac karta ee Soomaaliya iyo Talyaaniga. Boqorto-

da Xoghayaha Guud ee PSI uu ku yimid dalka JDS waxay sii gaarsiineysaa xiriirkaas heer uu ku gaamuro. Kaasoo keenay in ay ku heshiiyaan inay iska kaashadaan, iskana taageeraan arrimaha siyaasadda, si loo joogteeyana waxay labada Xisbi kala sixiixdeen heshiis Protokool ee wax wada qabsi iyo iskaashi.

Shirkii Axsaabta H/ Wadaagga Afrika

Waxaa 3dii ilaa 6dii Disember lagu qabtay magaala madaxda Marooko ee Rabat shirkii Golaha Guud ee raabidada Axsaabta Hantiwadaagga Afrika, shirkaas oo ahaa Kalfidhigii Afraad ee Golaha guud ayna ka qeyb galeen dhammaan wufuudda mataleysay Axsaabta Hantiwadaagga Afrika ee xubnaha ka ah iyo wakiilo goob joog ahaan uga soo qeyb galay oo ka socday Axsaabta Hantiwadaagga Dimoqaraadiga ah ee adduunka.

TAARIIKHDA RAABIDADA AXSAABTA HANTIWADAAGGA AFRIKA:

Fekradda aasaasidda Raabidada Axsaabta Hantiwadaagga Afrika ma aha fekrad cusub oo waxay aheyd mid in muddo ah jirtay, waxaana saldhigeeda lahaa madax Afrikaan ah oo in muddo ah ku baqayey in la helo Hantiwadaag Dimoqaraadi ah ee Afrikaannimo, kuwaas oo ka kasbaday waayo aragnimo Hantiwadaagga Dimoqaraadiga ee Yurubta. Waxayna dalalkooda u doorteen xagga horu-

marka ijtimaaciga Hantiwadaagga Dimoqaraadiga ah. Waana Hantiwadaag dhexdhexaad ah oo diidan Midigta Fog iyo Bidixda Fogba. Waxay xoogga saareen dhaqan-Afrikaanka, Horumarka Fanka, Daraasadda Taariikhda iyo Afafka iyadoo loo dersinayo aragtida Afrikaannimo. Waxay aaminsan yihiin dhaqanka Afrikaanka in uusan ka ahmiyad yareyn dhaqanka Yurubka.

— Waxayna in muddo ah ku baaqayeen in la helo aragti mideysan oo ka dhalatay kuna saleysan waaqaca Afrikaannimo iyo in la dhowro taariikhda, dhaqanka, caadaadka Ummadaha Afrikaanka.

— Waxaana lagama maarmaan ah in Hantiwadaagga ka dhashay maskax iyo rabid Afrikaannimo. Kuwaasu waa kuwii ku baaqay siyaasad Afrikaannimo oo xor ah iyo midnimo Afrikaannimo.

Dagaalka Gumeysiga iyo Midabtakoorka.

— Madaxdii Afrikaanka aheyd ee ku baaqday aragtida Hantiwadaagga Afrikaanka ee Dimoqaraadiga iyo abuuridda Raabidada Hantiwadaagga Afrikaanka waxaa ka mid ahaa: Siiyark Nakruma, Mudibokita, Axmed Sikatuuri, J. Nereri iyo Xabiib Burqiiba.

Waxaa abuurmay fekrad ah in Axsaabta Hantiwadaagga Afrika ee xagga aragtida isaga dhaw ay yeeshaan iskaashi iyo ka dhexceya iyo in loo hawl galo sidii loo mideynta lahaa Axsaabtaas si loo xaqiijiyo caddaalad ijtimaaci ah

xagga wax soo saarka iyo qaybsashadada kheyraadka qowniga ah iyo in loo halgamo sidii loo xaqiijin lahaa xorriyadda iyo madaxbannaanida shucuubta ku jirta isticmaarka midabtakoorka iyo Sahyuumiyadda. Waxaa la qabtay dhowr kulan oo hordhac u ah oo tilmaamaya sidii loo mideyn lahaa Axsaabtaas oo kii ugu horreeyey lagu qabtay Tunis bishii Luulyo 1975kii, kulankaasi waxaa looga dooday laguna falanqeeeyey horumarinta dhaqaalaha Afrika, iyadoo looga doodaayey dhinaca aragtida Hantiwadaagga, waxaana ka soo qeyb galay 33 Xisbi oo Afrikaan ah, waxaa kaloo ka soo qeyb galay wakii-lo ka socday dhaqdhaqaaqyada Gobanimodoonka Afrika, kulankaas waxaa lagu ballan qaaday in Axsaabta oo dhami u hawl gasho sidii loo xoreyn lahaa shucuubta Afrika ee ku hoos nool gumeysiga iyo in si buuxda loo taageero xaqi-shacbiga Falastiin.

Waxaa shir kale lagu qabtay Dakaar oo ah magaalo madaxda Sinigaal 29kii Disember 1977kii, shirkaas oo loogu Guddoomiye ka ahaa Singor, looga dooday mashruuca aasaasidda Raabidada Axsaabta Hantiwadaagga Afrika, waxaana halkaas lagu doortay Guddigii diyaar gareynta Raabidada, kaasoo ku shiray Tunis.

Waxaa kaloo la qabtay shir kale oo lagu qabtay magaalada Dakaar 3dii Disember 1980kii, kaasoo looga doodayey mashruuca Raabidadda.

Waxaa Tuunis lagu qabtay Shirweynihii aasaaska Raabi-

dada Axsaabta Afrika 26-28kii Febraayo 1981kii, halkaas oo lagu oggolaaday Caidiga Raabidadda iyo Qaanuunka gudaha ee Raabidadda Hey'adaha Raabidadda waa sdatan soo socota:

1. Shirweynaha: oo ah Hey'adda ugu sareysa Raabidadda Axsaabta Hantiwadaagga Afrika, kaasoo jiheeya siyaasadda shaqada Raabidadda dhinac kasta, wuxuuna waafaqaa xeerka guud ee Raabidadda, wuxuu kaloo oggolaadaa xubin ka noqoshada Raabidadda ee Axsaabta Hantiwadaagga Afrika wuxuna Shirweynuhu dhacaa labadii sanaba mar sida caadiga ah, haddii loo baahdo Shirweyne aan caadi aheyn waa in ay dalbaan shirweynaha seddex meelood oo laba 3/2 xubnaha ku jira Raabidadaas.

2. Golaha Guud. Wuxuu ka kooban yahay Wakiillo ka socda Xisbi kasta oo xubin ka ah, wuxuuna mas'uul ka yahay go'aannada Shirweynaha iyo wax allaale wixii hawl ah oo loo baahdo xagga siyaasadda iyo dhaqaalaha, Golaha Guud iyagoo mas'uuliyadda haya labada Shirweyne inta u dhexeysa, iyagoo waafaqa Miisaaniyadda Raabidadda, iyagoo darsa warbixinnada Kalfadhiyada, waxayna shirraan laba jeer sannadkiiba.

3. Xafiiska: Raabidadda Axsaabta Hantiwadaagga Afrika Xaruntiisu waxay ku taalaa magaalada Tuunis, wuxuuna ka kooban yahay Guddoomiyaha Raabidadda, seddex Guddoomiye ku xigeen iyo Xoghayaha Guud.

HIDDAHA & DHAQANKA

Guud marka suugaanta Soomaaliyeed

— Axmed Cartan Xange —

1979—1980

Sanooyinkii 1979—1980 qoraha qodobkani wuxuu isku deyey in uu sameeyo guud mar ku saabsan suugaanta Soomaaliyeed, tii qadiimka aheyd iyo tan cusubba.

Hawshaas waxaanu si ifaftiran kaga faaloonay dhawr qodob (articles) oo qaarkood lagu faafiyey wargeyskii HALGAN ee XHKS ee soo bixi jiray sanooyinka kor lagu soo sheegay. Sargooyo kala duwan bay lahaayeen qodobbadaasi, sida:

- 1 — Noocyada Maansada Soomaaliyeed.
- 2 — Waayaha Ilbaxnimada Soomaaliyeed
- 3 — Suugaanta Kacaanka
- 4 — Jilayaasha ku jira qoraallada Fanka
- 5 — Adeegsiga Suugaanta hub-ahaan iwm.

Arrimahaasi ma aha kuwo si sahlan loo lafo guri karo, waxayna u baahan yihiin in goobid iyo waqti dheer loo huro oo dood cilmiyeysan laga furo arrin walba.

Indhawaale, siiba intii la qoray afka hooyo, waxaa jiray ilaaqo kulul oo dhexyiil indheergaradka Soomaaliyeed siiba Suugaan-dhaariyada. Waxaa la isweydiiyey:

- b — Waa maxay Suugaani?
t — Suugaanta Soomaaliyeed maxay ka kooban tahay?

j — Waxatka Suugaantu waa maxay?

x — sid ee loo qiimeeyaa Suugaan-yahanka Soomaaliyeed, kii waagii hore iyo kan waaganba — mid walba ma Abwaan baa? iwm.

Waa lagu kala taagan yahay warcelinta weydiimahaas, maxaa wacay isku aragti lama wada aha. Annagu aragti-dayada ku saabsan arrimahaas waxaanu kaga faalloonay, sidii aanu kol hore u niri, qodobbada kor lagu soo sheegay (ugu yaraan 8) oo qaarkood HALGAN lagu faafiyey.

HALGAN wuxuu ahaa Wargeys kaalin weyn ku leh baahinta aqoonta iyo isgaarsiinta wararka dalka iyo duni-daba, aad baana loo tebey kaalintiisii intii uu ka maqnaa suuqa. Soo nooleynta wargeysku guul soo hoyatay bay u tahay akhristayaalkii la xiriiri jiray. Qodobka sargooyada sare leh buu qorahani ku soo dhawaanayaa soodhibib-kaca wargeyska Halgan iyo horumarna u rajeynayaa 1983.

Qodobkii waa kan seddexdii qeybood ee ugu dambeeyey qodobbadan taxan waxaanu kaga faalloonay jilayaalka ku jira qoraallada fanka, iyadoo fiiro gaar ah la siinayo lafa gurka Suugaanta Soomaaliyeed, tii qadiimka aheyd iyo

tan cusubba. Waxaa la isweydiin karaa, in ay jirto suugaan Soomaaliyeed oo qadiin ah iyo mid cusub, haddii dhab loo fiiryo macnaha runta ah ee erayadaas. Waxay na la tahay in weydiintaasi, oo muddadan dambe ku wareegeysay xiska suugaanleyda Soomaaliyeed, meesha ku jirto, ayna habboon tahay in aynu goobno warcelin u qalanta weydiintaas. Qoraha qodobkani kol hore buu iskiis uga warceliyey weydiintaas lama huraanka ah, waxaanuna akhristaha daneynaya u tilmaameynaa doodyadii lagu soo shaaciyey Halgankii Abiil 1980. Haddii aanu ku soo noqonno jileyaalka qoraallada suugaanta, ama fanka guud ahaan iyo doodii ku saabsaneyd arrintaas, waxaanu doorbidnay in aanu sii iftiimino arrimo aanu ku soo hadalqaadnay qodobbadayadii hore (eeg qeybta VI iyo VII ee 31.9.80 iyo 11.11.80) asiise aanaan dhab uga bogan. Sida akhristuhu, malaha, ku arkay lafa gurkayagii arrintani waa mid ka sibiibixanaysa garashada qofka, wejiyo badan na leh; sidaas awgeedna u baahan in laga iftiimiyo dhi-nac kasta.

Tobaneeyadii sano ee u dambeeyey qarnigan dood kulul baa ka dhex furantay suugaan-yahannada dunda, taas oo ku saabsaneyd kaalinta

geesiga ama jilaha ku jira qoraa-lada suugaanta, iyada oo suugaan-yahannada qaarkood taageerayaan doorka jilidda ee geesiga, qaarkoodna dhalli-layaan oo muujinayaan daldaloolkiisa.

Kala duwanaanta aragti-daas waxaa ugu wacan suugaan-dhaariyada jooga waqtigan oo ku kala taagan fiiroo-yinkooda faneed guud ahaan. Tusaale ahaan: Haddii aad sameysid sawir-gacmeed shimbiri ka muuqato si sahlan baa loo aqoonsan karaa xiriirka ka dhexeeya sawirkaaga iyo nafleyda sawirku ka joogo. Dhinaca kale, haddii aad sameysid, sawir tusaya dhawr diilimood oo isweydaarsan ama isdabargudubsan oo midabyo iyo qaabab wada sirgaxan leh oo aad waxaas ku sheegto heerkii ugu sarreeyey ee hawl faneed, waxaa muran la'aan kaa maqan daliilkii ama xaqii-qadii lagu rumeysan lahaa dooddaada. Haddii falkeen-nu uusan salka ku hayn xaqii-qada, ama u dhaweyn runta nolosha falkaasi macne mala-la. Qofka waxaa qiimeeya bulshada uu ku dhex nool yahay, waxqabadkiisuna. Haddii ahaado xagga tacabka ama xagga naftee, waa in uu wax ku ool u noqdo bulshadaas.

Maansada Soomaaliyeed, tii qadiinka aheyd iyo habkeeda cusubba, jilaha suugaantu wuxuu yeelan karaa qaab muuqda ama mid dahsoon; sida gabayaaga ama qoruhu hadba door moodo. Tusaale ahaa, gabayga Sayid Maxamed waxaynu ku

aragnay in uu ku hal qabsaday Xuseen-Dhiqle (eeg qeyb IV ee qodobbadayadii), kaas oo ahaa, sidii aannu ku sheegnay meel kale, gacanta midig ee ammaanduulaha daraawiish-ta, la taliyaha iyo xog ogaalkiisaba. Halkan Xuseen wuxuu ka cayaarayaa door jile ee qoraal suugaaneed, kaas oo ah wax aan jirin ee gabayaa-gu aloosay, in kasta oo Xuseen jiro qof ahaan:

Xuseenow caqligu kaama tago

Idam Ilaaheeye...

Tixdan waxaa ku jira qii-ro iyo kalgacalo qoto dheer leh ee Sayidku u qabay Xuseen-dhiqle, taas oo Xuseen ka dhigaysa ruux loo han weyn yahay; isagana huwineysa dharkii muxubbada ee maansada Sayidka, isla markaana ka dhigaysa geesiga ka dhex muuqda hawl suugaaneed, ama farshaxan, oo ka duwan Xuseen dhiqlihii qofka caadiga ahaa. Jilaha noocaas ah ee ku jira suugaanta Soomaaliyeed siiba maansada marar badan wuxuu yeeshaa qaab nafley kale sida faras dheereeya, hal madi ah ee la jecel yahay, iwm. Haddii la eego qoraallada suugaanta, sida riwaayadaha, sheekooyinka gaagaaban iyo noocyo kalcaba, jileyaalka ka shaxaya qoraalladaas waa kuwo la aloosay oo ku nool male-awaalka qoraha.

Suugaanta cusub ee Soomaaliyeed, siiba tiraabka, waxaa ka muuqda daldalool joogto ah, oo ay sabab u tahay

karti la'aanta qorayaalkeenna badidood, kuwaas oo aan aalaaba si tifaftiran u muujin jileyaalkooda. Tusaale ahaan, waxaa la arkaa in qoruhu ina tuso aragti guud ama maluu-ga jileyaalkiisa sida weerahan oo kale: «...Bile wuxuu lahaa shan carruur ah, musha-harkiisu waa yaraa; sidaas awgeed korintoodu dhib weyn bay ku aheyd...». Akhristuhu wuxuu qoraha erayadaas uga baahnaa in uu tilmaan intaas ka badan ka siiyo carruurta Bile. intee jir weeye iyagu, intee wiilal intee gabdho ah, intee dugsi tagta? iwm. Haddii qoruhu ka warceliyo weydiimahaas waxaa qaab u muuqanlaheyd dhibta dhaqaale ee heysata Bile iyo sheeka-nololeedda xaaskiisa. Laakinse qoruhu wuxuu akhristaha siiyey guudmar keli ah oo ku saabsan dhibta dhaqaale ee Bile; taasina soo jiidan mayso danqashada iyo garowsnaha akhristuhu u qabi lahaa jilaha sheekada ama Bile; maxaa wacay, runta nolosha baan si wacan oo ebyan loo muujin.

Farshaxanku guud ahaan waa ku dayasho ama jilidda nolosha runta ah; sida ku dayashadaasi ugu dhowdahay nolosha dhabta ah buu ruuxu noqonayaa farshaxankuna.

Sidaa awgeed farshaxanku waa inuu leeyahay maqax furan oo dareemi karta dhinacyada kala duwan ee nolosha, qaab kasta ha ku muuqatee; haddii kale waxa farsha-

xanluhu alooso ma muujin doo naan runta nolosha.

Jileyaalka ku jira farshaxanka qoraallada ah iyo suugaanta waa afhayeenka qoraha ee suura gelinaya in uu la hadlo akhristayaasha, laakin waxaa jira in afhayeenkaasj leeyihiin fiiryo iyo aragti u gaar ah iyaga, oo ka duwan tan qoraha.

Mararka sidaas ah qoruhu gar uma laha in uu fiirdiisa ku san-dulleeyo jileyaalkiisa ee waa in uu arintan jigeysiyo akhristaha. Marxaa wacay, ujeeddada qoruhu

hu u aloosay hawshiisa farshaxaneed sidii aanu u nirkol hore, waa muujinta runta nolosha; taas oo aan isku si loo wada arkin. Qoruhu wuxuu awoodaa, in kastaba in uu saxo ama dhaliila aragtida jileyaalkiisa haddii uu muujinayo gefkooda ka horjeeda runta nolosha. Buugga la yiraahdo «WAR AND PEACE» (COL IYO NABAD) ee uu qoray Lev Tolstoy waxaa ku jira boqollaal jileyaal ah, oo kulligood door ka ciyaaraya sheekadaas oo lamid ah hawlaha suugaanta ee lagu curiyey adduunka oo idil kuwa ugu wacan. Mar-

kii uu isu keenay jileyaal sidaas u tiro badan oo muujiyey aragtidooda, rajadooda iyo himiladooda Tolstoy wuxuu ina tusay sawir nololeed oo buuxa oo ku saabsan noloshi bulshada Ruushka ee qarnigii 19aad. Halkan qoraga weyni wuxuu kaga hadalsiinayaa oo inooga warramayaa jileyaalkiisa, kuwaas oo noloshooda inaga tusaya dhinac kasta. Farshaxn-ya-hanno tiro yar baa awoodi kara in ay sida Tolstoy dhinac kasta ka eegaan nolosha qofka iyo bulshadiisa, si runtu ku soo shaac baxdo.

Cilmi Baarista.

Marka taariikh ahaan la ga hadlo, cilmi baaista waxay la fac tahay jiritaanka banii'aadamka. Intuu baniiaadam jiray, cilmi baarista waa jirtay, inkastoo ay mar waliba soo mareysay heer. Heerarkii u horreeyey cilmi baarista waxay ahaayeen kuwii la xirii-ray garashada dabeecadda degaanka lagu nool yahay; waxayna ku saleysneyd ka jawabidda su'aalo xilligaas taagnaa (dabka, qorraxda iwm.), wuxuuna ahaa xilli garasho oo uusan ka faa'iideysi la socon. Waxaa xusuus mudan in cilmi baaristaas ay wadeen dad iskood u jeclaa aqoon kororsi iyagoon dan shakhsi ah ka laheyn. Dadkaas iyaga waxtar ay heleen iska daayoo waxay marar dadan la kulmi jireen cadaadis uga imaanayey dhinacyada siyaasadda iyo Diintaba.

Markii laga soo gudbay qarniyadii mugdiga ahaa waxaa

bilaabantay in la aqoonsado waxtarka cilmi baarista u leedahay horumarka bulshada dhan kastaba dhaqaalaha, siyaasadda, teknoloji iwm). Taasi waxay keentay in loo soo jeesto cilmi baarista lana siiyo ahmiyadda iyo mudnaanta ay leedahay. Horumarka teknoloji, dhaqaale iyo bulsho oo ay ummadi gaarto waxaa lagu cabbiri karaa hadba heerka cilmi baaristeedu gaarsiisan tahay. Tilmaan ahaan haddii aan u soo qaadanno kharajka kaga baxa cilmi baarista waddamada horay ugu maray xagga waxbarashada wuxuu gaarayaa ilaa 2% wax soo saarkooda guud (W.S.G.); isla kharajkaas ma dhama 0.25% waddamada soo koraya. Taasina waxay na tuseysaa haadaanta u dhexaysa dalalka soo koraya-iyokuwa horay ugu maray teknolojiyada.

— Cabdullaahi Maxamed Jaamac —

QALABKA LOO ADEEGSADA

CILMI BAARISTA:

Cilmi baaristu waxay soo martay habab badan oo lagu fuliyo. Ugu horreyntii cilmi baaruhu wuxuu adeegsan jiray oo qura ixsaaskiisa xagga maqalka, aragga, taabashada iyo caqli dheeriga ah oo uu u dhashay. Taasi waxay keeni jirtay.

— Qaladaad badan oo ka yimaada adeegashada ixsaas.

— Dood iyo waqti dheer oo ku luma cilmi baaris kasta.

Heerarkaas waxaa xigay mid dhexe oo uu bani-aadamku adeegsan jiray qalabka dabiiciga ah ee ku hareereysan, sida dhagxaanta, geedaha, dabka iwm.

Waxaa u dambeeyey heerkahadda lagu jiro oo ah mid cilmi baarista loo adeegsado qalab casri ah qaladaadkii.

suna yar yahay isaguna ka dhashay cilmi baaris qoto dheer.

QEYBAHA CILMI BAARISTA

Cilmi baaridda waxaa loo kala saaraa labo qeybood. Mid waxaa la yiraahdaa aasaasi, midda kalena waxaa lagu magacaabaa cilmi baarid bartilmaameed leh.

Tan hore ee ah aasaasiga waxay la socotaa mar walba waxbarashada heer jaamacadeed, waxayna ka dhalataa hawl maalmeedka xarumaha waxbarasho, waxay af u yeeshaa maskaxda barashada Jaamacadaha, ardaydana waxay awood u siisaa in ya wixii ay ku barbeen aragtida ay arkaan iyaga oo fal galaya.

Haddii la soo gaabiyo danta cilmi baaridda aasaasiga ah waxaa la oran karaa waxay tahay sahlid waxbarid iyo aqoon kordhinta oo ay saldhig u noqoto.

Sidaa darteed cilmi baaridda aasaasiga, waa kobcinta aqoonta guud ee banii'aadamka iyo xoojinta waxbarashada heer Jaamacadeed.

Cilmi baarista bartilmaameedka leh waa mid natiijadeeda kama dambeysta ah loogu tala galo ama lagu fuliyo in ay xallin karto mashaakil bulsho ama dhaqaale oo taagnaa. Cilmi baarista noocaas ah waxay kaloo suurtagelin kartaa ka gudbidda dhibaato dabeecadda keentay ama ka

faa'iideysi shay dabiici ah sida (hawada, qorraxda, badda, webiyad iwm).

Sidaa darteed ma jiri karo horumar dhaqaale iyo mid teknoloji haddii aan la sameyn cilmi baaris bartilmaameed leh.

Waxaa tusaale noqon kara in hey'adaha dhaqaale ee dalalka horay u maray ay caadeysteen in ay u adeegsadaan jaamacadaha wixii cilmi baaris ah oo la xiriira horumarka waxbarashadooda. Arrintaas waxay jaamacadda u soo hoysaa horumar aqooneed iyo qalab casri ah. Waxshadahana horumar dhaqaale iyo magac.

KAALINTA CILMI BAARISTA KA QAADATO WAXBARIDDA:

Waxbarasho horay uma socoto haddii ayan cilmi baa-

ris bar bar socon, waxbarashada noocaas ah waxay noqotaa mid dhaqso u qabowda aan lana socon karin isbeddelka nolosha banii'aadamka u baahan yahay.

Kaalinta cilmi baarista ka qaadan karto waxaa ka mid ah:-

— Iyadoo ardayga ay u tusto fal gal ahaan wixii uu aragti ahaan u bartay.

— Kor u qaadidda aqoonta, iyo khibradda macallimiinta. — Isbeddelka iyo cusbooney-siinta manhajka waxbarasho ee Jaamacadeed.

— Kor u qaadidda sumcadda Jaamacadda oo dhalin karta khibrad isweydaarsi Jaamacadaha kale.

— Ka gudbid fikrado cilmiyeed oo gaboobay ama beenoobay.

Waxaa soo xigtay Cabdullaahi M. Jaamac.

Khudbaddii Xoghayaha Guud XHKS ee 13 guuradii Kacaanka

guuradii, u jeedinayaa hambalyo iyo bogaadin, dadweynaha Soomaaliyeed guud ahaan, meel kasta ay joogaan, gaar ahaanna xoogaggan masilaya qaybaha kala duwan ee bulshada, oo dabbaaldeggan ka soo qayb galay.

Waxaan idiinku hambalaynayaa guulihii waaweynaa iyo wixii qaybaha lahaa aad qarankiinna u qabateen, kuwaasoo aan la tirtiri karin. Ilaahay waxaan ka rajaynayaa inuu sanooyinka soo socda idin hantisiyo guulo iyo baraar.

Muddadii 13ka sano ahayd ee Kacaanka 21ka Oktoobar majaraha maa-mulka u hayay dalka, waxaa la gaaray guulo wax ku ool ah oo la xiriira dhinacyada Dhaqaalaha, Siyaasadda, Bulshada iyo Dhaqankaba. Arrimahaasi waxay ku tafaftirnaayeen Khudbaddii aan ka jeediyey Shirweynihii 2aad ee XHKS, oo laba bilood ka soo wareegtay, sidaas awgeed, looma baahna in aan ku celiyo, waxaana la helayaa iyadoo qoraal ah.

JAALLAYAAL,

Waxaan magaca Xisbiga, kan Golaha Shacbiga,

kan Dawladda iyo Keygaba, ugu gudbinayaa magaca munaasabadda 21ka Oktoobar oo maanta ah 13-

JAALLAYAAL,

Adduunka maanta waxaa ka taagan, xasillooni

la'aan ka dhalatay dhibaa-tooyin saddex ah; oo isku xidhan, kuwaasoo ah: Xii, sadaha Siyaasadeed ee ka abuurmay qabqab dhaafka iyo seef la boodnimada. Dhibaatooyin dhaqaale, oo ka dhashay isku dheellitir la'aanta xiriirka dhaqaala-ha ee Adduunka, iyo gu-meysiga oo weli ka taagan meelo ka mid ah dunida, kaasoo ku saleysan cadaadis iyo caddaalad darro. Balse mid kasta aan gooni-diisa u dul maro.

Wuxuu Adduunku u ciirciirayaa xiisado siyaasadeed iyo xasillooni la'aan, waxaa kordhay iska horimaadka hubaysan, waxaa badanayana is-afgaran waaga iyo khilaafaadka ka dhex aloosan dawladda, waxaa gaamuray cadaawadda iyo nacootiga ka dhex abuurmaysa dadyowga, waxaa heer sare gaadhay ku tartanka hubka halista ah, waxaa si bareer ah loogu tumanayaa xeerarka iyo qawaaniinta Ururrada Caalamiga ah, iyo kuwa Goboleedba (Ummadaha Midoobay, Ururka Midowga Afrika iwm). Arimahaasi waxay khatar gelinayaan degganaan-shaha iyo amniga guud ee Adduunweynaha, waxayna u horseedayaan dagaal lagu hoobto.

Goobaha dhibaatooyinkaas Siyaasadeed iyo iska horimaadka adag ka aloosan yihiin, waxaa ka mid

ah; Afganistaan, Kamboodjiya, Boland, Lubnaan, Khaliijka, Geeska Afrika, iyo kuwo kaleba. Shaki kuma jiro in abuurista mushkiladahaasi iyo damis la'aantoodu salka ku hayso danaha istaraatiijadeed ee quwadaha waaweyn qaar-kood oo xil weyni ka saaran yahay ilaalinta nabadgelyada guud ee dunida, sida dawladda Midowga Sofiyeeti oo waayahan dambe ku dhaqmaysay siyaasad isballaarin iyo amar ku taaglayn ah. Sida ay na barayso waayo-aragnimada taariikhda bani'aadamku, dagaalladii ballaarnaa ee lagu hoobtay, waxay ka dhasheen qabqab dhaaf, sed bursi raadin, iyo u hanqal taag addoonsi dadyow kale, kuwaas oo dhex marayey dalkii markaas awoodda isbidayay.

Adduunku wuxuu u dhiisan yahay mabda' isu-dheellitirnaanta si kasta oo loo eego. Nolosha aadami-ga oo ugu muhimsanina waxay ku taagan tahay mabda'aas. Waxaana cilmi ahaan u sugan in wax kas-ta oo ay ka lunto isu-dheellitirnaantu uu hal-laabaayo. Haddaba haddii aan xaqiiqadaas cilmigu tilmaamayo eegno waxaan ogaaneynaa in dagaalladii adduunka ka dhacay oo dhan ay sabab u tahay isu-dheellitirnaan la'aani, ha ahaato dagaallo, tu dhul, tu ciidan, tu hub iwm.

Wagtigan xaadirka ah laftiisa waxaan ogsoon nahay inay nabadda adduunku ku taagan tahay mabda'aas isaga ah. Bal ka soo qaad quwadaha waaweyn ee dunida, haddii aanay jirin isu-dheellitirnaani xagga hubka iyo haybadda, ama laxaadkaba nabadi ma jirteen. Haddaba, haddii aynu si khaas ah u fii-rino xaaladda mandaqada Geeska Afrika waxaan shaki ku jirin inay quwad weyni ku shaqeynayso in ay ka dumiso mabda'aas. Taasina waa ta keeneysa dhiirrina gelinaysa duulli-maadyada joogtada ah ee dawladda Xabashidu ku soo qaadeyso dalka Jamhuuriyadda Dimoqraadiga Soomaaliya. Sidaas darteed waxaan dunida nabadda jecel ugu baaqeynaa, dareenkoodana gaadhsiinaynaa si nabadi uga hirgasho Geeska Afrika in la xaqiijiyo isu-dheellitirnaanta hubka. Sida waayo-aragnimadu ina tusaysana sidaasi waa sida ugu sahlan ee nabadda lagu xasi-lin karo.

Runtii dhugashada guud ee dhibaatooyinkaas siyaasadeed ee adduunka ka taagan waxay muujinaysaa degganaansho la'aan iyo jahawareer keeni kara dagaal caalami ah oo saddexaad, kaasoo aan saxar ku reebayn dhulka guudkiisa, sababtuna ay tahay horumarka qotada dheer ee laga gaaray teknooloji-

yada iyo sameynta hubka wax lagu baabi'iyay. Waxay noogu muuqataa haddaba, in lagaga bixi karo, dhibaatooyinkaas siyaasadeed ee qarada weyn, sidatan:-

1. Quwadaha waaweyn oo ka soo baxa xilka ka saaran, ilaalinta xasilloodnida iyo nabadda adduunka, xakamaynayana danahooda istaraatiijiyadeed, ee aan u adeegayn ujeeddadaas, maxaa wacay, Caalamku wuxuu u dhisan yahay hadda, qaab qoysnimo, oo aanay xubnihiisu kala maarmayn, taasoo fadligeedu u noqanayso, horumarka wax ku oolka ah ee laga gaaray isgaarsiinta iyo gaadiidka.

2. Dhawrista iyo habsamida u fulinta go'aamada hay'adaha caalamiga ah ee u xil saaran hawlahaas.

3. Is-af-garanwaaga iyo khilaafaadka dhex maraya dawladaha oo lagu xalliyo caqli deggan iyo xilkasnimo, ku salaysan jid nabadeed, lagana digtoonaa doo seef la boodnimada iyo qori caaradiis oo lagu garsoortamo.

4. Dhimista hubka halista ah.

JAALLAYAAL,

Dhibaataada Geeska Afrika waxay ka mid tahay, kuwii aan soo tilmaamay ee halista gelinayay nabadgelyada adduunka.

haddii aan loo helin xal nabadeed oo waara, oo ku dhisan caddaalad. Mushkiladdan salkeedu waa Gumeysiga Xabashida oo muddo dheer soo taxnaa, lana cumri ahaa gumeysigii Reer Yurub oo dalalkii uu gumeysan jiray u oggolaaday xorriyaddoodii, xiriir iskaashina ka dhexeeyo. Dadyowgii taliskaasi addoonsanayay waxay doorteen halganka hubaysan kaasoo ay u arkayeen jidka qura ee u furan. Waxaa sii ololiyey dhibaata dan Ruushka oo soo galiyay dalka Xabashida hub xad dhaaf ah, ciidammo shisheeye iyo dawlad ajnabi ah oo uu ku adeegto.

Sida muuqata Xabashidu waxay doonaysaa, inay dafirto dagaalka gobannimadoonka ee dhex maraya, iyada iyo dadyowgii ay gumeysanaysay, sida (Soomaali Galbeed, Abbo, Eritereeya iyo Tigree), sidaas awgeedna, ku soo biiriso finoomino degganaasho la'aan Gobolka. Fara gelinta Midowga Sofyeeti ee mushkiladda mandiqada, waxay keentay dhiirrigelinta siyaasad dhul-ballaarsi ee Taliska Mingistu, Abaabulid dagaallo iyo duullimaadyo lagu soo qaado JDS, iyo xasuuqidda dadyowga ku hoos nool taliskaa aan kor ku soo sheegnay.

Sida aad la socotaan taasi waxay ka abuurtaa

Gobolkan Geeska Afrika, qaxooti fara badan oo ku biiray dalalka jaarka la ah Xabashida. Qaybta ugu badan Qaxootigaas oo lagu qiyaasay Hal Malyuun iyo dheeraad waxay ku soo biirtay dalkeenna. Soomaaliya xil weyn bay iska saartay badbaadinta iyo daryeelka dadkaas walaa laheeda ah, inkasta oo culays gaaray dhaqaalaheeda. Waxaa gacan naga siiyey daryeelka Qaxootiga Dawlad aynu saaxiib nahay, Ururro sama-fal Caalami ah, iyo shakhsiyaad, kuwaasoo aan mahad u celinayno.

Ciidammada Qalabka Sida ee Soomaaliya iyo Shacbiga Soomaaliyeed, oo isku tiirsan, waxay si buuxda oo geesinnimo ah u gutaan waajibaadkooda muqadaska ah ee Daafaca Dalka Hooyo. Inkasta oo uu cadowgu ka tiro badnaa isticmaalayayna qalab casri ah, khabaro shisheeye ah oo ku xeel dheer habka dagaalka, hase yeeshee Ciidankeennu wuxuu siiyay casharkii looga bartay ee taariikhiga ahaa, kuwa ka mid ah qaraarkiisana aanu cadowgu illaabi doonin. Waxaan u sheegaynaa Caalamka in mu'aamaraadka iyo dagaallada laga aloosayo Geeska Afrika aanay ahayn dhibaataadeedu, tu ku ekaanaysa Soomaaliya oo keliya ee ay u gudbi doonto dawladaha mandiqada oo dhan.

Sidaas awgeed, ayay lagama maarmaan u tahay in wadciga gobolkan siduu yahay loo fahmo, loogana hortago khatartaas faafayso.

Soomaaliya marar badan ayay caddaysay Siyaasadeeda ku saabsan muskhiladdan, taasoo ah:

1. In la siiyo dadyowga Xabashidu gumeysato xaqa aaya ka talinta, kaasoo ah jidka qura ee lagu xaqiijin karo nabadgelyo waarta, is afgarad iyo wax wada qabsi.

2. Khilaafaadka dhexyaal JDS iyo Itoobiya, waxaannu aaminsan nahay in aan dagaal xal u ahayn, danina ugu jirin labada dadyow.

Sidaas awgeed, ayaan ugu baaqayaa Taliska Xabashida in ay u dheganuglaadaan waanwaanta nabadeed ee aan u fidinay, laguna dhammeeyo khilaafaadkaas wada hadallo iyo kulamo, dhex-mara labada dhinac.

JAALLAYAAL,

Waxaa Adduunka maanta ka taagan dhibaatooyin dhaqaale, sida dib u dhaca wax soo saarka iyo sabbaynta lacagaha, sicir bararka, isku dheellitir la'aanta qiimaha alaabta cayriin ee dalalka soo koraya iyo badeecadaha farsamaysan ee dalalka horey u maray

iwm, kuwaasoo si gaar ah u saamaynaya dhaqaalaha dalalka soo koraya. Shakina kuma jiro inay dhibaatooyinkaas dhaqaale si laxaad leh u saamaynayaan degganaanshaha Adduunweynaha, maxaa wacay dhaqaaluhu waa saldhigga nolosha bulshada, sidaas awgeed, waxaa habboon in doodda Koonfurta iyo Waqooyiga lagu gaaro tallaabooyin wax lagaga qabanaayo dhibaatooyinkan si loo abuuro hab cusub oo xiriir dhaqaale caalami ah. kuna dhisan caddaalad iyo isu dheellitirnaan.

JAALLAYAAL,

Dhaqaalaheennu isagoo la wadaaga dhibaatooyinkaas kan adduunweynaha ayaa waxaa u gaar ah kuwa soo socda:- Abaarihii isdaba joogga ahaa iyo fatahaaddii biyaha webiga iyo daadadkii roobabka ee dalku soo maray, Qaxootiga xad-dhaafka ah ee la yimid culayska ballaaran, dagaalka iyo weerarka isdaba joogga ah ee Xabashida iyo huwanta xaq darrida isku soo bahaystay nagu hayaan. Dhibaatooyinkaasi waxay dabreen fulinta barnaamijka horumarinta dalka, waxayna dhaliyeen hoos u dhac wax soo saar, sicir barar iwm.

Si haddaba, dhibaatooyinkaas wax looga qabto waxaa lagama maarmaan noqotay in dib loo habeeyo dhaqaalaha Dalka, waxaa

na la qaaday tallaabooyinka soo socda:-

1. Dib u habeynta ganacsiga Dalka, taasoo lagu laasumiyeey ganacsatada in ay maraan nidaamka Bangiyada, lana joojiyeey habkii «Franco Valuto».

2. Kor u qaadidda sarrifka lacagaha qalaad, si wax looga qabto xiriirka uu shillinkeennu la leeyahay lacagahaas.

3. Dhiirrigelinta tacab soo saarka iyo ku salaynta miraha beeralayda sicir wax soo saar.

4. Dhimista kharashka Dawladda iyo Hay'adaha, si loo gaaro miisaaniyad isu dheellitiran.

5. Dhiirrigelinta dhoofinta iyo yaraynta keenitaanka badeecadaha laga maar-mi karo.

6. Dib u habaynta iyo xoojinta habka ururinta canshuuraha Qaranka.

7. Dhiirrigelinta dhigaalka lacagta iyo dib u habaynta amaah bixinta.

8. Wax ka qabashada mu-shaharaadka shaqaalaha iyo dhaafidda canshuurta horumarinta.

Dib u habayntaas waxaa ka dhashay natiijooyin wax ku ool ah, inkasta oo aan la gaarin sidii aan wada jeclayn. Waxaa aad iyo aad u kordhay miraha beeraha, waxaa kor u kacay awoodda dhoofineed ee

dalka. Waxaa dhashay niyad wax soo saar.

Dib u habaynta dhaqaalaha waxaa lagu dhiirrigelinayaa maalgelinta dibadeed. (Foreign Investment), Soomaali iyo Ajnebi mid kasta ha ahaadee, isagoo aan marnaba cabsi ka qabin hantidiisa.

JAALLAYAAL.

Sidii aan ku caddeeyey khudbadahaygii hore waxaa horumar wax ku ool ah laga gaaray daryeelka caafimaadka dadka iyo xoolaha. Waxbarashada, Caddaaladda, Isboortiga iwm.

JAALLAYAAL.

Iyadoo ay maanta ka soo wareegtay 10 sano markii aan go'aansanay in la qoro Afkeenna 1972, waxaan filayaa in ay mudan tahay bal inaan dib u jal-leecno, waxaannu la soconnaa in waxbarashadii afafkii qalaad ee waxbarashada iyo maamulkeennu ku socday ay horumarka dhaqan dhaqaale ee dalkeenna dabrayeen.

Kacaanku isaga oo oofinayay axdigiisii kowaad ee ahaa in la dhiso mujtamac ku dhisan caddaalad iyo shago ijtimaaci ah, ayaa 1972kii la qoray Afkeenna Ummadeed, waxaana dalka oo dhan laga billaabay Ololaha la dagaallanka aqoon darrida, iyo kuwii ka dambeeyey ee aad la socotaan.

Hirgelinta qoraalka farta Soomaaliga waxaa ka dhashay:

1. Dad aad iyo aad u tiro badan oo wax akhriyi kara, halkaas oo lala yaabo qofka aan gudbin marxaladdaas.

2. Waxaa abuurmay fac cusub oo ka xoraysan masxaxda.

3. Waxaa la dhisay Jaamacadda Ummadda, waxaana lagu baahiyay dugsiyada waxbarasho magaaloyinka, tuulooyinka dalka oo idil.

4. Waxaa boodhka laga jafay xadaaradeenna, oo hore loo xabaalay, waxaana dhismay xarumo cilmi baariseed, oo ururiya aqoonta guud iyo teknoolojiyada casriga ah, laguna hufo hiddaha iyo dhaqanka Soomaaliyeed.

5. Waxaa isu soo dhaa' waaday Miyiga iyo Magaalada, taasoo ka timid aqoonta lagu baahiyey Miyiga.

6. Waxaa lagu habeeyey manhajka waxbarashada dalka, baahida mujtamaca ee kordhinta wax soo saarka.

Waxay ila tahay inaan qodobkaas ku soo ururiyo in maanta uu maraayo heerka Jaamacadda wax looga barto, taasoo ah tallaabo taariikhi ah. muujinaysana xorriyadda shacbiga Soomaaliyeed ka hantay dhinacyada isbeddelka maskaxda iyo waxbarashada.

JAALLAYAAL.

Sida aad la socotaan Af-

ka Carabigu waa luqada kale ee rasmiga ah ee dalkeenna, sidaas awgeed, waxaa Kacaanku qaaday ololayaal isdaba joog ah ee lagu baahinayo barashada Luqada Afka Carabiga. Waxaa la kordhiyey xisadihii Luqadda Carabiga ee Dugsiyada Sare iyo Dhexe ee Dalka, waxaa la furay Kuliyadaha Saxaafadda iyo Luqadaha ee lagu barto afkan, waxaana laga baahiyaa Idaacadda iyo filimada. Taas macnaheedu waxaa weeye, in Kacaanka 21ka Oktoobar sida uu isaga xil saaray hirgelinta qorista farta Soomaaliga uu isaga xil saaray baahinta barashada Afka Carabiga, guud ahaan natiijooyin fiican ayaa laga gaadhay tan iyo hadda barnaamijka baahinta afka Carabiga. Waxaana filayaa in dalalka Carbeed ee naga dhaqaalaha rooni gacan nagu siiin doonaan dhammeystirka waxyaabaha dhimman.

JAALLAYAAL.

Mowqifkeenna ku saabsan siyaasadda adduunka, waa mid ku salaysan aasaas mabdi'i ah, oo ah siyaasadda wax ku oolka ah ee dhexdhexaadka, nabad ku wada noolaanshaha, ku xallinta xiisadaha ka dhexoogan dawladdaha iyo shucuubta ku dhaqma habab bulshadeedka kala duwan, wada hadallo iyo is-afgarad ku dhisan is-qaddarin iyo is-tixgelin, xaq dhawridda Qarannimada iyo madax-

bannaanida dalalka xorta ah iyo in la siiyo dadyowga la gumeysto xaq aaya ka talinta.

Waxaa la yaab leh war-kii caddaa ee Mingistu iyo Brishneef ka soo saareen Moosko oo ay ku sheegeen in Maraykanku saldhigyo milleteri ku leeyahay gobolka Geeska Afrika meel kasta ha ahaatee; markaan runta ka sheego annagu saldhig aan siinnay Maraykanka ma jiro. Waxaa yaab leh inay jiraan saldhigyo aad u fara badan oo Itoobiya gudaheeda Ruushku ka sameystay oo uu u sameystay in waddamada kale u khalkhal ku geeliyo.

Adduunka maanta sir uu gaari weynayo ma jirto, saldhigyo meeshay ku yaalliin waa la yaqaanaa, ujeeddada ficsha xun ee uu ka leeyahay waa la yaqaan, waxaan rajeynayaa in ummadaha ku nool mandiqaddan Geeska Afrika, Khaliijka ama Afrika geesahooda kale ku wareegsan inay arrintaas si dhab ahaan ah u fahmaan, si wax garadnimo ah oo caqliyaddu ay hoggaaminayso uga tashadaan, sidii ay isaga daafici lahaayeen, maxaa wacay waa saldhigyo loola jeedo in waddamaddooda lagu khalkhaliyo, looga duulo oo lagu dumio.

Waxaa noo muuqata in muddooyinkan dambe uu ka jiro Afrika firir weyn, khalkhal badan, iska hor-

imaad iyo jab badan, waxaana u jeedinaynaa madaxda Afrikaanka inay arrintan dib u eegaan, faa'iidadii laga gaaray Ururka Midowga Afrika inaysan lumin, in ayadana caqliga lagu taliyo, wixii qasayana laga dhex saaro, inta kale ee miyirka qabtana inay raadiso inuu nidaamkaasi jiro, danta dadka Afrikaanka ah, taasoo ay niyadda ku hayaan shucuubta dadka Afrikaanka ah qof kasta ha ahaadee.

Dhibaataada Bariga Dhexe waxaannu soo dhaweynaynaa go'aankii shirweynihii 12aad ee Boqorrada iyo Madaxweynayaasha Carbeed, ee lagu qabtay magaalada Fees, ee dalka Marooko, kaas oo aannu u aragno inuu waxtar u yeelanaayo xallinta dhibaataada gaamurtay.

Waxaannu u aragnaa mashruuca nabadda ee Madaxweynaha dalka Maraykanka ee Bariga Dhexe, inuu leeyahay dhinacyo wanaagsan oo looga faa'iideysan karo xallinta dhibaataadan.

Dhinaca kale waxaannu cambaaraynaynaa weerarada Yuhuudda iyo xadgudubka ay ku samaynayso dalka Lubnaan ee xorta ah, iyo xasuuqiddii maatada reer Falastiin, ee ku sugnayd xeryaha Qaxootiga.

Carab waxaa looga faa'iideystay oo dhibaatooyin badani uga yimaadeen la'aanta is-afgarad, is-xor-mayn iyo daafaca xuquuq-

da shucuubta Carbeed oo aan shaki ku jirin in kala firirsanaanta maanta jirta ay ula imaanayso dhaawac aad u ballaaran oo dib u dhac u keenaya ummadda Carbeed.

Waxaynu aad uga welwelsan nahay dagaalka muddada dheer dhex marayey labada dawladood ee Muslimka ah, Ciraaq iyo Iiraan, oo dhibaatooyin u keenaya labadaas dal ee Muslimka ah, sidaas awgeed, waxaynu ku baaqaynaa in la joojiyo dagaalkaas, hakinaya horumarka labadaas dal, lagana billaabo wada hadallo nabad raadis ah.

Waxaannu taageeraynaa dadyowga u halgamaya xorriyaddooda iyo aaya ka talintooda sida, Eritereya, Soomaali Galbeed, Abbo, Namiibiya iyo Falastiin.

Waxaynu qabnaa in guud ahaan shucuubta iyo dawladahooda, arrimahooda gudahaba aan la soo faragelin, sidaas awgeed, waxaynu ku baaqaynaa in laga daadgureeyo ciidamada shisheeyaha dalalka Afganistaan iyo Kamboodiya, loona daayo dadyowga dalalkaas inay aayahooda ka taliyaan.

Ugu dambaystii waxaan mar labaad u soo gudbiyaa hambalyo iyo bogaadin Shacbiga Soomaaliyeed meel uu joogaba, waxaana ku boorrinayaa badinta wax soo saarka iyo ad-kaynta difaaca nabadgelyada Qaranka.

Hobollada Dalka waxay had iyo jeer kaalin muuqata ka qaataan ku baraarujinta Bulshada go'aannada Xisbiga iyo Dawladda.

(Sawirka) waxaa ka muuqda koox ku howlan maawee-linta dadweynaha.

PERIODICAL
THIS DOES NOT CIRCULATE

